

Η ΝΕΑ

ΖΩΗ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΟΜΟΝΥΜΟΥ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

ΕΤΟΣ Γ'

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1906

ΑΡΙΘ. 25.

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

“ΝΕΑ ΖΩΗ” εισέρχεται ήδη εις τὸ τρίτον ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς ἔτος, συνεχίζουσα μὲ τὸν αὐτὸν ζῆλον καὶ τὰς αὐτὰς φιλοδοξίας τὴν πλήρωσιν τοῦ προγράμματος, ὑπερ ἀπ' ἀρχῆς ἐπεδίωξε, καταβαλοῦσα μέχρι τοῦδε πᾶν τὸ γ' ἐπ' αὐτῇ πρὸς ἐπιτυ-

χίαν τοῦ.

Καὶ κατὰ πόσον μὲν ἐπέτυχε μέχρι σήμερον εἰς τὴν ὁδὸν ἣν πρώτη αὐτῇ ἀπεπειράθη νὰ διανοίξῃ ἐν τῷ ξηρῷ καὶ κατὰ πολὺ ὑστεροῦντι μέχρι πρό τινος ἀκόμη ἐδάφει εἰς φιλολογικὴν παραγωγὴν καὶ εἰς τὴν διαμόρφωσιν κοινῷ ἀναγινώσκοντος καὶ παρακολουθοῦντος τὴν Ἑλληνικὴν φιλολογίαν, δὲν θ' ἀποφανθῇ βεβαίως ἢ ἰδιά. Εἶναι τοῦτο ἔργον τῶν ἀπὸ διετίας παρακολουθησάντων τὴν ἔκδοσιν αὐτῆς καὶ τὰς προσπάθειάς της, αἵτινες δύναται νὰ βεβαιώσῃ ὅτι ὑπῆρξαν τοῦλάχιστον εἰλικρινεῖς, ἀείποτε ἀποβλέπουσαι εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ σκοποῦ δι' ὃν ἰδρύθη.

Αἱ ἐνθαρρύνσεις ἐν τούτοις εἰς τὸ ἔργον αὐτῆς ὑπῆρξαν γόνιμοι καὶ πολλαὶ αἱ προτροπαὶ διὰ τὴν συντονωτέραν καὶ ἀποτελεσματικωτέ-

ραν ἐπιδιώξιν αὐτοῦ. Ὑπέκουσα δ' εἰς τὴν ἐνδεδαιγμένην ἀνάγκην τῆς ἀποδοχῆς τούτων ἢ «Νέα Ζωή» προβαίνει ἀπὸ σήμερον εἰς βελτιώσεις καὶ μεταρρυθμίσεις, ἵνα τερπνότερας καὶ ἐλκυστικωτέρας καταστήσῃ τὰς σελίδας αὐτῆς.

Οὕτω ἡ ποσότης τῆς ὕλης τοῦ περιοδικοῦ αὐξάνει ἀπὸ τοῦ παρόντος τεύχους. Παρεκλήθησαν δ' ὅπως κοσμῶσιν αὐτὰς λογογράφοι ἐκ τῶν ἀρίστων παρ' ἡμῖν καὶ ἐν Ἀθήναις, πρὸς δὲ καὶ ἄλλοι περιφανεῖς τοῦ καλάμου ἐργάται, ὧν τὴν συνεργασίαν ἢ «Νέα Ζωή» ἐθεώρησε πολὺτιμον καὶ κατὰ πολὺ συμβάλλουσαν εἰς τὴν πραγμάτων τοῦ σκοποῦ ὃν ἐπιδιώκει.

Οὕτως ἐνισχυόμενον καὶ τελειοποιούμενον τὸ περιοδικὸν ἀποδύεται εἰς νέαν περίοδον μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ καταστῇ τερπνὸν καὶ ὠφέλιμον καὶ μὲ τὴν προσδοκίαν ὅτι θὰ χρησιμεύσῃ ἂν ὄχι ὡς ἄλλο τι, ὡς σκαπαγεὺς τοῦλάχιστον τῆς μόλις γεννωμένης παρ' ἡμῖν φιλολογικῆς κινήσεως καὶ ὡς πρόσκοπος ἄλλων τελειωτέρων ἔργων τοῦ μέλλοντος, ὑπερ εἰλικρινῶς εὐχεται εὐρὺ καὶ πολλοῦ λόγου ἄξιον διὰ τὸν ἐν Αἰγύπτῳ Ἑλληνισμόν.

Ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

ΑΙ άκατανόμαστοι τών άπογόνων του Κρούμου κακουργία και φρικαλεότητες προς τους έν Βουλγαρία και Άνατολ. Ρωμυλία όμοεθνεϊς ήμϊν επλήγωσαν εις τὰ καιρία τήν Έλληνηκίην ήμϊν Πατρίδα. Διά γενναιοτάτων δε και ταχίστων συνεισφορών έσπευσε τὸ Πανελλήνιον νὰ δείξη προς τους έθελουτρούοντας πεπολιτισμένους δικαιοδότης τής σήμερον τρανέστατα μαρτύρια άληθούς αγάπης και συμπαιθείας υπέρ των αγωνιζομένων χάριν τής έθνικής ιδέας άτρομήτων αυτής τεκνων. Άλλ' έν τή φερωνύμῳ του Μεγάλου Έλληνος Μακεδόνος πόλει, του συμβολίζοντος τὸ ύψιστον ιδεώδες τής ήρωϊκής ανδρείας και Έλληνικής φιλοπατρίας, ήμῶν μετά των έμπράκτων εκδηλώσεων τούτων και τής προθυμίας προς άνακούφισιν και περιθαλψιν των πασχόντων εκείνων γενναίων προμάχων κατετίθετο συγχρόνως άρραχής ο θεμέλιος « Πανελληνίου έν Αιγύπτῳ Συνδέσμου » υπό τής πάντοτε περι του πρωτείου τής φιλοπατρίας διαγωνιζομένης κατά τὸ υπόδειγμα του φερωνύμου ιδρυτοῦ αυτής Έλληνικής έν Άλεξανδρεία Πατρικίας.

Ο Πανελλήνιος έν Αιγύπτῳ Συνδεσμος ούτος, ο έν στιγμιαίς ήρωϊκής αγανακτήσεως και συγκινήσεως προς τὰς ανάγκας του Έθνους ήμῶν ιδρυθείς και σκοπῶν τήν συντονωτάτην και αποτελεσματικωτάτην ενίσχυσιν του μέσου εκείνου προς υπεράσπισιν των άπαραγράπτων αυτού δικαίων έν μελλούσῃ όριστική άπειλή διαρπαγής τούτων υπό των εκ τε του Ιστροῦ και του Βόλγα βερβάρων σφετεριστών, τιμῆ μὲν άπειρώς τους πρώτους έμπνευσθέντας υπό τής πατριωτικότερας ταύτης έμπνεύσεως, δικαίως δε έθωροήθη ως ή μεγίστη και ή ήρωϊκότερη απόδειξις τής Έθνικής ήμῶν αλληλεγγύης έν ήμέραις καθ' ής πλειστάκις και υπό πλείστον άργυρωνήτων διασυρόμεθα ως αναίσθητοι ή αδιάφοροι προς τὰς τύχας και τὸ μέλλον του πολυπαθοῦς Έθνους ήμῶν. Διά τούτο δε και μόλις γνωσθείς ο Συνδεσμος ούτος έγένετο δεκτός έν άπάσῃ τῇ Νειλορρύτῃ χώρῃ μετά δικαίας έγκαυχήσεως και άλαλαγμοῦ και πάντες ανεξαρτήτως φύλου και ήλικίας έσπευσαν νὰ έγγραφῶσιν μέλη του πατριωτικωτάτου τούτου καθ' ήμῶς Συνδέσμου, οστις αναζωπυρών τὸ ήρὸν προς την πατρίδα καθήκον και αίσθημα θά παράσχη διά τής μιμησεως των άπανταχοῦ φιλογενῶν τα άληθῆ ξύλινα τείχη δι' ὧν θά προστατεύσῃ ή Έλληνική ήμῶν Πατρίς τὰ δίκαια του Έθνους ήμῶν, όταν σημάξη ή ώρα του κινδύνου.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΟΙΚΟΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΗ

ΤΟ τέταρτον ή ακριβέστερον τὸ τρίτον ολοκλήρου του έαυτοῦ βίου υποχρεούται νὰ καταναλώσῃ ο άνθρωπος προς τήν αγωγήν και τήν πνευματικίην αυτού ανάπτυξιν. Έν ᾧ τὰ ζῶν όλίγον μετά τήν γέννησιν αυτών χρόνον ούνανται άγόμενα υπό του ένστίκτου, ήπερ διωροφορεϊ αυτά ή φύσις, νὰ πληρωσιν έξ έαυτων τὰς ανάγκας, μόνος ο άνθρωπος καιπερ έξόχως κατά τάλλα εϋνοηθείς υπό τής φύσεως χρήζει καθ' άπασαν τήν παιδικήν και νεανικήν αυτού ηλικίαν ξένης χειραγωγίας και προστασίας. Αί ψυχικαι εκείναι προδιαθέσεις αί ανυψούσαι μετά ταῦτα αυτών υπέρ πάντα τὰ επί τής γῆς λοιπὰ όντα εύρίσκονται έν έαυτῇ κεκρυμμένα και έν λανθανούσῃ καταστάσει, ή ανάπτυξις αυτών τελείται βραδέως και δυσχερῶς τὸ βρέφος δέον νὰ διέλθῃ πρώτον διά φυτικῆς σχεδόν ζωῆς, δέον ολοκλήρον έτος νὰ παρέλθῃ, καθ' οσθενῆς μονον ανάπτυξις των αισθήσεων αυτού λαμβάνει χώραν και τούτων δ' όμως οὐχι συγχρόνως πασῶν μετά τής αναπτύξεως τής πρωτογενούς των αισθήσεων άρχονται γεννώμεναι έν τῷ παιδί άνθρωπῳ αί πρώται πρωτογενεϊς επ' ίσης και άπλούσταται παραστάσεις, αίς έπακολουθεϊ ή αυτοσυνείδησις, τὰ πρώτα συναισθήματα και ασθενῆ τινα φαινόμενα τής θελήσεως.

Καθ' άπαν δε, ίνα γενικῶς εἴπωμεν, τὸ πρώτον τριετὲς διάστημα τής ήλικίας του παιδός ή πνευματικῆ ανάπτυξις χωρεϊ λίαν βραδέως, ίσως διότι τελεσιουργεϊται έν κρυπτῇ ή προπαρασκευαστικῇ εκείνῃ έργασίᾳ ήτις καθιστᾷ αυτὸν ικανόν άμέσως μετά ταῦτα νὰ κοινωνήσῃ πηλοῦς και πολυμεροῦς αναπτύξεως. Ο γλωσσικός θησαυρός, ο κόσμος των παραστάσεων και συναισθημάτων ήπερ κατά τήν πρώτην ταύτην περίοδον συγκομίζει ο παις είναι μὲν πενιχρός, άλλ' αποτελεί τήν βάση και τὸ θεμέλιον, επ' οῦ άμέσως μετά ταῦτα άρχεται υπερηφάνως ανυψούμενον τὸ πάγκαλον εκείνο οικοδόμημα τής πνευματικῆς αγωγῆς. Είναι θαυμάσιον άληθῶς τὸ φαινόμενον τούτο, καθ' ο ο άνθρωπος άρχεται υπεισερχόμενος εις τήν πραγματικὴν ανθρωπίνην φύσιν, εξανθρωπιζόμενος διά τής αναπτύξεως τής διανοίας και εξωτερικῶν τήν εν έαυτῷ ενυπάρχουσαν θεϊαν φύσιν.

Πλήρης, έντεταμένη, άκάματος δράσις των αισθήσεων, άρχεται νῦν τελουμένη πληθώρα ενεκα τούτου παραστάσεων εισρέει εις τὸν έσω άνθρωπον, ή μήμη έν ευρείᾳ κλίμακι τελει τὸ έργον αυτής, ή σκεψις ποιείται τὰ πρώτα βήματά της, και οι κανόνες τής λογικῆς, τους όποιους μόνον ή αδρά και φαινή διανεια του Σταγειρίτου ήδουήθη ακριβέστατα νὰ διατυπώσῃ και εις επιστήμην τελείαν νὰ αναγάγῃ, εύρίσκου-

σιν έν τῷ αναπτυσσομένῳ παιδί τήν πρώτην αυτών εφαρμογήν. Άλλ' οῦ μόνον ή σκέψις, και τὸ συναισθητικὸν και τὸ βουλευτικὸν εύρίσκονται έν άδιαπτῶτη ισχυρᾷ ενεργείᾳ. Τίς πατήρ, τίς γονεὺς καθ' όλου δέν παρετήρησεν, οσάκις μάλιστα συμβαίνει νὰ εύρίσκηται έν έξοχῇ, οσάκις άπλοῦται πρὸ των οφθαλμῶν του παιδός γοητευτικὸν τὸ βιβλίον τής φύσεως, τίς λέγω δέν παρετήρησεν τήν στενοχωρίαν εκείνην υπ' ής καταλαμβάνεται ο παις θέλων νὰ ἴδῃ, νὰ ακούσῃ, νὰ μάθῃ τὰ πάντα, τίς δέν κατεκλύσθη κυριολεκτικῶς υπό άτελετήτων έρωτήσεων ότε μὲν ανοήτων και παραλόγων πολλάκις δε λογικῶν και θαυμασμοῦ αξίων; Προσάκις δέν αναγκάζεσαι νὰ επιβάλῃς σιωπὴν εις τὸν φλύαρον εκείνον παιδα, οστις σπεύδει νὰ εισοχτεύσῃ έντός έαυτοῦ συμπαντα διά μίαν τὸν κόσμον τὸν τε υλικὸν και τὸν ήθικὸν και τὸν διανοητικόν;

* *

Είναι ή στιγμὴ ακριβῶς καθ' ήν τὸ πρωταγωνιστοῦν πρόσωπον έν τῇ έξαιολᾷ ανέλιξει τής παιδαγωγικῆς ταύτης μουσαγωγίας έμφανίζεται επί τής σκηνῆς έν όλην αυτού τῇ δράσει. Τὸ πρόσωπον τούτο εἶνε ή Μητήρ. Κατά τὸ διαρρεῦσαν τριετὲς χρονικὸν διάστημα επόνησεν αυτή, εἶνε αληθές, πολλά, αλλά από τούδε άρχεται κυρίως ή διδασκαλικῆ αυτής, άς τήν ονομάσωμεν οὔτω, δράσις. Έν τῇ δυσχερῇ δε αυτής ταύτῃ έργασίᾳ τῇ τόσο λεπτῇ όσον και επιμόχθῳ αναδεικνυται αληθῶς άριστοτέχνις πρώτης δυναμείως. Πάντα, εἶτε γνώσεις, εἶτε δεξιότητας επιθυμεί νὰ προσπορίσῃ εις τὸν τρυφερὸν εκείνον όρπηκα, πάντα λαμβάνουσιν έν τῇ φωνῇ και εκφράσει αυτής τὸν τύπον του άπλου και ευκόλου. Αυταί αί ύψισται αληθῆσαι εισάγονται υπ' αυτής άκόπως όλως και έν παιδιᾷ εις τήν διψῶσαν του παιδός ψυχῆν. Τὸ βιβλίον αυτής διανοίγει εις τὸν παιδα τὸν κόσμον συμπαντα έν ᾧ πρότερον πιέζουσα τὸ αγαπητόν της γέννημα εις τὸ στήθος αυτής έδίδαξε νὰ ψελλίξῃ τὸ όνομα του Θεοῦ, νῦν δεικνύει Αυτὸν εις τὸν παιδα έν τῷ ανατέλλοντι ήλίῳ, έν τῷ κελαρύοντι ρυακίῳ, έν τῇ λαμπρότητι των ανθέων, έν ταις σταγόσι τής δρόσου. Αυτὸν δεικνύει νῦν αυτῷ ως πανταχοῦ παρόντα έν τῇ λαμπρότητι των οφθαλμῶν αυτού, έν τοις μελωδικοις τόνοις τής φωνῆς αυτού, έν παντί ένθα δε ο παις βλέπει τὸν Θεόν, εκεί αίρεται και ή καρδια αυτού, ένθα βλέπει τὸν Θεόν έν τῷ κόσμῳ, εκεί αγαπᾷ τὸν κόσμον και ή χαρὰ αυτού επί τῷ κόσμῳ συγγεϊται μετά τής χαρᾶς αυτού επί τῷ Θεῷ.

Και δέν αποκάμνει αγωνιζομένη τὸν ήρὸν αγῶνα ή Μητήρ και γεννάται έν τῷ παιδί αγάπη προς τήν μητέρα, αγάπη μεζων ή οτε έφέρετο έτι υπ' αυτής έν τοις κόλποις αυτής. Διά τής αγάπης ταύτης αίρεται ο παις έτι ύψηλότερον: διά του κόσμου ακριβῶς τούτου, έν ᾧ θ' άπειθηροῦτο βεβαίως, αν μη ειχε τὸ ευτύχημα νὰ γνωρίσῃ και εισαχθῇ εις αυτὸν διά τής σοφῆς χειραγωγίας τής μητρός, διά του κόσμου λέγω τούτου εξευγενίζεται νῦν και άνέρχεται ύψηλότερον.

Τὸ στόμα τὸ μητρικόν, ήπερ από τής ήμέρας τής γεννήσεως αυτού τοςάκις μέχρι τούδε έμειδίασεν προς αυτὸν, ή φωνή ήτις από τής έμφανίσεως αυτού εις τὸν κόσμον τοςάκις ευηγγελίαστο αυτῷ χαράν, αυτή ή φωνή διδάσκει νῦν τὸν παιδα νὰ όμιλῇ. Υπό τήν μητρικὴν χειραγωγίαν μανθάνει, προσκίτται γνώσεις, απομνημονεύει, άλλ' οὐδέποτε κορέννυται, επιθυμεί ακόμη πλείω νὰ μάθῃ, και ή μήτηρ άκάματος αίποτε ήγουμένη διδάσκει και διδάσκειται και άμφοτεραι μήτηρ και τέκνον ανυψούονται καθ' εκάστην υπό εποψιν γνώσεων, δυναμειων και αγάπης.

Υπό τής φύσεως αυτής αναγκαζομένη προθυμείται πάντοτε νὰ πληροί πάσας του παιδός τὰς ανάγκας, τρέφουσα αυτὸν, απομακρύνουσα απ' αυτου πᾶν β,τι δύναται νὰ τῷ δυσαρεστήσῃ, σπεύδουσα εις βοήθειαν, όταν χρήξῃ ταύτης και καθ' όλου προσπαθοῦσα πάσαν ευμάριαν νὰ παράσχη αυτῷ τὸ σπέρμα τής αγάπης τότε αυτόματον αναπτύσσεται έν τῷ παιδί.

Άληθές τι αντικείμενον, τὸ πρώτον υποπίπτον εις τήν αίσθησιν του παιδός έμβάλλει αυτὸν εις εκπληξιν, φόβον, και τὰ δάκρυα πληροῦσιν άμέσως τους οφθαλμούς αυτου. Σπεύδει ή μήτηρ νὰ πιέσῃ τὸ τέκνον της ισχυρότερον εις τους κόλπους αυτής, συμπαιζει αυτῷ, και αποσπᾷ οὔτω τήν διάνοιαν αυτου από του μωρομουκείου έν νεᾷ έμφανίσει του αυτου αντικειμένου, δέν κλαίει πλέον και έχον πεποθήσιν εις τὸν προστάτην βραχίονα τής μητρός, αποδίδει τῇ μητρὶ τὸ δικὸν τὸν φόβον μεϊδίαμα αυτής με χαρωπὸν και ευθυμον πρόσωπον. Οὔτω γεννάται έν τῇ ψυχῇ αυτου τὸ αίσθημα τής έμπιστοσύνης. Καθ' όμως τρόπον όμως και αδιάστως γεννᾷ έν τῇ απαλῇ έτι ψυχῇ του παιδός ή μητρικὴ αγάπη τὰ αισθήματα τής φιλανθρωπίας, τής φιλαδελφίας, τής ευγνωμοσύνης, τήν ευπειθειαν και υπομονήν, τήν ευνοϊαν του καθήκοντος και τὰ παραπλήσια.

Πρὸ τής τοιαύτης αυτοθυσίας τής μητρός υπέρ του παιδός αυτής δικαίον ειχεν ο μέγας τής Έλβετίας παιδαγωγός ένθους ν' αναφωνήσῃ: «Επίστευσα εις τήν μητέρα μου, ή καρδια αυτής κατέδειξεν εις έμὲ τὸν Θεόν. Θεός εἶνε ο Θεός τής μητρός μου, Θεός τής καρδίας μου εἶνε ο Θεός τής καρδίας αυτής. . . δέν γνωρίζω άλλον Θεόν, παρά τὸν Θεόν τής καρδίας μου και μόνον έν τῇ πίστει προς τὸν Θεόν τής καρδίας μου αισθανόμαι έμαυτὸν άνθρωπον » και κατωτέρω έτι. «Μήτηρ, μητερ, οὐ έδειξάς μοι τὸν Θεόν έν τοις προστάγμασί σου και έγώ ευρον αυτὸν έν τῇ ύπακοῇ μου. Μητερ, μητερ, εάν επιλάθωμαι του Θεοῦ, επιλανθάνομαι σου και εάν αγαπῶ τὸν Θεόν, αγαπῶ σε αυτὴν ».

Τήν υπερβολικὴν και ως τὰ πολλά τυφλὴν αγάπην τής μητρός συγκερνύει πως και χαλιναγωγεί ή σοβαρά και ανδροπρεπῆς αγάπη του πατρός. Άνευ τούτου υπάρχει κίνδυνος έπιπτώσεως ή ενίοτε και επί τὰ χείρω τροπῆς τής εκ μερους τής μητρός αγωγῆς, διότι

ἡ ἀγάπη αὐτῆς περιπίπτει εἰς παράλογον μαλακότη-
τα ἀπέναντι τοῦ παιδὸς εἰς πάσας τὰς ὁρέξεις αὐτοῦ
καὶ ἐπιθυμίας πολλάκις ὑπέκουσα καὶ ὑποχωροῦσα.
Ἄλλὰ δὲν εἶνε τοῦτο μόνον τὸ ἔργον τοῦ πατρὸς· δια-
μένων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἕνεκα τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ
τῆς ἐργασίας αὐτοῦ ἐκτὸς τοῦ οἴκου παρίσταται εἰς
τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ παιδὸς ὡς τι ἀκαμπτότερον καὶ
σοβαρώτερον τῆς μητρὸς· περὶ τῆς ἀκαμψίας δὲ ταύ-
της καὶ σοβαρότητος πείθεται ὁ παῖς οὐ μόνον διότι
σπανιώτατα συγκαταβαίνει ὁ πατὴρ εἰς τὰς ἐπιθυμίας
αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ διότι εἰς αὐτὸν ἐκκαλοῦνται πᾶσαι αἱ
ἐν τῇ οἰκογενεῖᾳ ὑποθέσεις, τὰς ὁποίας δὲν δύναται ἡ
μητρικὴ ἀγάπη τελείως καὶ πρὸς ἱκανοποίησιν πάν-
των νὰ δικάσῃ. Ἡ ἀπόφασις τοῦ πατρὸς εἶναι ἀνέκ-
κλιτος, πλὴν δὲ τούτου πολλάκις ἐκφέρεται, καὶ ἀ-
ληθῶς πρέπει νὰ συμβαίνειν τοῦτο, ἀνευ ἐξηγήσεων
καὶ δικαιολογίας. Ἐντεῦθεν ἀναπτύσσεται ἐν τῷ παι-
δί ἡ ἰδέα καθ' ἣν ὁ πατὴρ εἶναι ἐν πᾶσιν αὐτῶν ἐν-
τίαια καὶ τοῦ ὁποίου πᾶς λόγος καὶ πᾶσα γνώμη δὲν
ἐπιτρέπεται νὰ ὑποβληθῇ εἰς ἐλεγχόν. Οἱ ἀγῶνες δὲ
ὅμως, εἰς οὓς νύκτωρ τε καὶ μεθ' ἡμέραν ὑποβάλλεται
ὑπὲρ τῆς εὐημερίας καὶ εὐτυχίας τῆς οἰκογενείας του
καὶ ἡ φυσικὴ ἀγάπη, δι' ἧς καὶ οὗτος ὡς καὶ ἡ μή-
τηρ περιβάλλει πάντα τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας του
δὲν ἐπιτρέπεται νὰ μεταβληθῇ ὁ πρὸς αὐτὸν σεβα-
σμὸς τοῦ παιδὸς εἰς φόβον, ὅποτε θὰ ἐφυγαδεύοντο
ἀπὸ τῆς ψυχῆς τοῦ παιδὸς ἡ ἐμπιστοσύνη, ἡ φιλαλή-
θεια καὶ εἰλικρίνεια καὶ ἀντ' αὐτῶν, ὡς λέγει ὁ Kern,
θὰ ὑπεισήρχοντο ἀπάτη, κρυψίνια καὶ ψεῦδος. Διὰ
ταῦτα πάντα ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ πατρὸς ἔνορξά τὸ
τέκνον καθ' ὅλου ἰδίᾳ δ' ὅμως τὸ ἄρρεν τοιοῦτον ἔξο-
χον πρότυπον μιμήσεως, ὅστε πᾶσαι αἱ πράξεις ἐκεί-
νου, ἡ διαγωγή αὐτοῦ καὶ ὁ ἐν γένει βίος ἔχουσιν ἀ-
νυπόστατον ροπήν εἰς τὴν μόρφωσιν τοῦ χαρακτήρος
τοῦ μικροῦ παιδός.

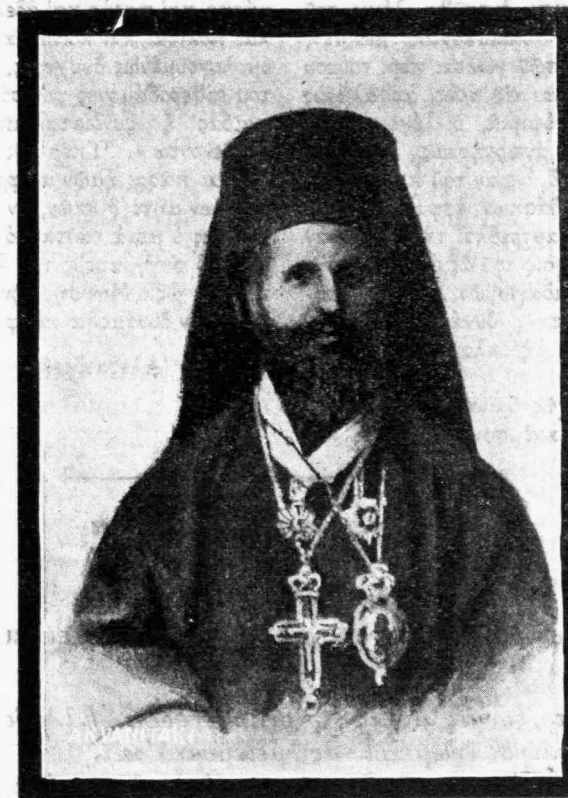
Ἄλλὰ καὶ οἱ λοιποὶ οἰκτεῖοι καὶ οἰκογενεῖς διαφε-
ρόντως ἐπιδρῶσι καὶ μεγάλως ὑποβοηθοῦσι τὸ ἔργον
τῆς ἀγωγῆς ἐν τῷ οἴκῳ. Πρέπει δ' ὅμως ἡδὴ πρότε-
ρον νὰ ληφθῇ φροντίς, ὅστε ἡ συμπεριφορὰ αὐτῶν νὰ
παρέχῃ ἀξιωματικὸν παράδειγμα τοῖς νεωτέροις. Καθ' ὅ-
λου δ' εἰπεῖν ἡ παιδαγωγικὴ τοῦ οἴκου δύναμις καὶ
ἡ ἐπιδρασίς αὐτοῦ ἐπὶ τὸν παιδαγωγούμενον εἶναι με-
γάλη, οὐ μόνον διότι αἱ παραστάσεις αἰτινες τὸ πρῶ-
τον προσπίπτουσιν εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ παιδὸς εἶνε
λίαν ἰσχυραί, ἀλλὰ καὶ διότι ἕνεκα τοῦ περιορισμένου
κύκλου, ἐν ᾧ οὗτος εὐρίσκειται, λαμβάνει ἀκριβῆ
γνώσιν πάντων τῶν ἐν τῷ οἴκῳ τελουμένων.

Ὁ Ἐρβάρτος ὁ ἐξοχώτατος τῶν παιδαγωγῶν τῆς
Γερμανίας λέγει πού: « ἡ ἀγωγή εἶναι ἔργον τῆς οἰ-
κογενείας· ἐκ ταύτης ἐκπηγάσκει καὶ εἰς ταύτην κατὰ
μέγα μέρος ἐπανέρχεται ». Τὸ αἰσθημα τῆς ἐνότητος
καὶ συγγενείας πάντων τῶν μελῶν, τὸ αἰσθημα τῆς
ἐξαρτήσεως αὐτῶν ἀπὸ μιᾶς κεφαλῆς, τοῦ ἀρχηγοῦ
τῆς οἰκογενείας, καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη ἣτις φύσει γεννά-
ται ἐν τῇ ψυχῇ τῶν ἀνηλίκων πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους
εἶναι τὰ τρία σημεῖα ἐφ' ὧν ἐδράζεται ἡ ἐν τῷ οἴκῳ
παιδαγωγικὴ δράσις.

Ἄλλὰ δυστυχῶς ὁ οἶκος, ὅστις φύσει καὶ θεόθεν
ἐτάχθη νὰ στηρίξῃ τὰ πρῶτα κλονούμενα δῆματα τοῦ
ἀνθρώπου καὶ νὰ ἐνσταλάξῃ εἰς τὴν ἀπαλήν καρδίαν
αὐτοῦ τὰ πρῶτα σπέρματα ὑγιῶν διδασκαλίας, ὁ
οἶκος, λέγω, οὗτος ἐγκρῦπτει πάντοτε, τοῦλάχιστον
δυνάμει, σπουδαίους καὶ φοβεροὺς κινδύνους διὰ τὸν
παιδα. Κατὰ τούτων δέον οἱ γονεῖς νὰ ὦσιν ἀείποτε
ὠπλισμένοι καὶ πρόθυμοι ὥστε νὰ μὴ ἐπιτρέψωσι νὰ
ἐμφανισθῶσιν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῶν.

Ἡ θέσις τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς ἐν τῷ ἔργῳ
τῆς ἀγωγῆς δὲν εἶναι ὡς εἶπομεν κατὰ πάντα ἡ
αὐτῆ· ἀντίθεσις τις φύσει ὑπάρχει μεταξὺ αὐτῶν.
Προσοχὴ λοιπὸν μὴ ὑπεισέλθῃ καὶ κατὰ μικρὸν ἐν-
θρονισθῇ ἐν τῷ οἴκῳ ὁ δυασμὸς τῆς ἀγωγῆς. Ἐὰν
δῆλα δῆ, ἵνα σαφέστερον ἐκφρασθῶμεν, ἀλλὰ μὲν
κελεύθῃ ὁ πατὴρ ἀλλὰ δ' ἡ μήτηρ, ἐὰν ὅτι ὁ μὲν
ὀρίζει, αἵρεται ὑπὸ τοῦ ἑτέρου, ἐὰν ἐνὶ λόγῳ παύση-
ται ὑφιστάμενον τὸ ἐνάσιον τῆς ἀγωγῆς, τότε ὁ ἄλλος
ἔσται βέβαιος. Δὲν ἐνθυμούμαι ποῦ τις παιδαγωγὸς
λέγει: « τῷ παιδί ἔστω ἡ οἰκογένεια τὸ σύμβολον τῆς
παγκοσμίου τάξεως· παρὰ τῶν γονέων ἐξιδανικεύων ἅς
λαμβάνῃ ὁ παῖς ἔνοιαν τῶν ἰδιοτήτων τῆς θεότητος ».
Τοῦναντίον ἀκριβῶς τούτου συμβαίνει, ἐὰν ἡ ἀγωγή
δὲν εἶναι ἐνιαία. Ἄλλὰ καὶ ἡ τυφλὴ τῶν γονέων ἀγά-
πη, καὶ ἡ περὶ τὰ ἔργα τοῦ βίου ἀτενῆς αὐτῶν
ἐνασχόλησις, πρόσθετος δὲ τούτοις καὶ τὴν ἀμάθειαν
ἐνίστα καὶ ἀγροικίαν αὐτῶν, καὶ ταῦτα σφόδρα
πεδικλώνουσι τὸ ἔργον τῆς ἀγωγῆς. Ἐὰν οἱ σκόπελοι
οὗτοι παρακαμφθῶσιν, ἐὰν ἐπιτευχθῇ, ὥστε ἡ προ-
σηγῆς σοβαρότης τοῦ πατρὸς ἐν ἀρμονικῷ συνδυασμῷ
μετὰ λελογισμένης ἀγάπης τῆς μητρὸς ἐν ὁμοίᾳ νὰ
συνεργάζωνται, ἐὰν ἀμφοτέροι ἐκθύμως ἀφιερῶσιν
ἐαυτοὺς εἰς τὸ ἱερὸν τοῦτο ἔργον, τότε βεβαίως ὁ οἶκος
καθίσταται· διὰ τὸν παιδα πραγματικὸς ναὸς, ἐν ᾧ
ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ ὡς ἀληθεῖς μυσταγωγοὶ καὶ
ἱεροφάνται μυστοῦσιν αὐτὸν εἰς τὸ μέγα τοῦ ἀνθρωπι-
σμοῦ μυστήριον, ὀπλίζοντες αὐτὸν διὰ τῆς πανοπλίας
ἐκείνης, δι' ἧς μόνος θὰ δυνηθῇ νὰ ἐξέλθῃ νικηφόρος
ἀγωνιζόμενος ἐν τῇ μετὰ ταῦτα μάλα περιπετειώ-
δει καὶ κινδύνων πλήρει παλαιστρᾷ τοῦ βίου.

Ἄλλ' ἐφθάσε τέλος τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, καὶ
ὁ παῖς ὀδηγούμενος ὑπὸ τοῦ πατρὸς εἰσέρχεται ἐπι-
σήμως εἰς τὴν σχολήν. Ἐνταῦθα ἀρχεται δι' αὐτὸν
νέος βίος. Ὁρθὸν θεαίως καὶ σκόπιμον εἶναι, ὅπως
μὴ προσέσῃ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ παιδὸς ἀμεσος
καὶ ἀπότομος ἀντίθεσις μεταξὺ τοῦ οἰκειακοῦ καὶ
σχολικοῦ βίου. Εἰς τοῦτο δ' ἐπιμένων καὶ ὁ Πρωτα-
λότζης λέγει: « οἱ μαθηταὶ ἡμῶν δέον νὰ ὦσι μεθ' ἡ-
μῶν μία καρδία, μία ψυχὴ, νὰ συνοικεῖωνται ἐξ ὅλης
καρδίας ἡμῶν καθ' ὅλου δ' εἰπεῖν δέον νὰ περυγίξῃ
ἐν τῇ σχολῇ τὸ πνεῦμα μεγάλου οἰκειακοῦ ὀμίλου,
καὶ ἐν τούτῳ νὰ δεσπόζῃ ἀγνὸν πατρικὸν καὶ ἀδελ-
φικὸν αἰσθημα μεταξὺ τῶν μελῶν ἀπάντων ». Πάν-
τος ὅμως αἱ ἀπλαῖ τῆς οἰκίας σχέσεις ὑφίστανται
μεταβολάς τινας ἐν τῇ σχολῇ, ἐνθεν μὲν διότι ὁ παῖς
ἀποτελεῖ ἡδὴ ἀπλοῦν μέλος τῆς μαθητικῆς κοινω-
νίας, τῆς ὁποίας αἱ πράξεις δὲν κρίνονται πλέον διὰ
μελιχρίας τοῦ οἴκου ἀγάπης, ἀλλ' ὑπόκεινται εἰς δυσ-

Ὁ δολοφονηθεὶς Μητροπολίτης Κορυθῶς

ΦΩΤΙΟΣ ΚΑΛΠΙΔΗΣ

καμπτότερον πῶς κύρος νόμου, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου
πάντες εἶναι ἴσοι, ἐνθεν δὲ διότι ἡ καθαρῶς προσω-
πικὴ σχέση ἐν ἣ τῶς διετέλει ὁ παῖς πρὸς τὸν πα-
τέρα ἀντικαθίσταται δι' ἄλλης τιαυτῆς πρὸς τὴν δι-
δάσκαλον ἐχούσης καθ' ὅλου τὸν χαρακτήρα
καὶ μὴ ἀπορροῦσης ἐκ τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἀλλ' ἐκ
τοῦ ἀξιώματος ὅτινι εἶναι περιβεβλημένος. Ἀπὸ τοῦδε
λοιπὸν δύο ἀρχαί, ἡ σχολὴ καὶ ὁ οἶκος, μερίζονται
τὴν εὐθυαν τῆς ἀγωγῆς· ἀμφοτέροι εἶναι συνυπεύ-
θυνοι ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἀκριβῶς εἶναι ἐπάναγκες ἐν ἀρ-
μονικῇ συνεννοήσει νὰ συνεργάζωνται. Ἐκ τούτου
ἐξαρτᾶται, κατὰ μέγα μέρος ἡ εὐδόκιμος λειτουργία
τῆς σχολῆς, ἀλλὰ δυστυχῶς καίπερ οὕτω σοβαροῦ ὄν-
τος τοῦ πράγματος δὲν κατεβλήθη ἀκόμη ἐκ μέρους
ἡμῶν ἡ προσήκουσα μέριμνα καὶ φροντίς.

Ἡ σχολὴ δικαιούται ν' ἀπαιτῇ παρὰ τῶν γονέων
πρώτιστα πάντων τὴν ἐν καιρῷ πρόσδοσιν καὶ ἐγγρα-
φὴν τῶν τέκνων αὐτῶν, διότι ἄλλως εἰς ἄκρον δυσ-
χεραίνεται καὶ ἐπιβραδύνεται τὸ ἔργον αὐτῆς. Δικαι-
οῦται ν' ἀπαιτῇ ἔτι ἡ φροντίς αὐτῶν εἶναι ὡς οἶόντε
κανονικὴ, καὶ ὅπως μὴ παρακλῶνται οἱ παῖδες τοῦ
κυρίου αὐτῶν ἔργου, ὅπερ εἶναι τὸ μαθητικόν, ἕνεκα
ἀσημάντων πολλάκις καὶ ἀναξίων λόγου αἰτιῶν· ἡ

τακτικὴ φροντίς εἶναι εἰς τῶν τιμωτέρων τροχῶν τῆς
σχολικῆς μηχανῆς δικαιούται νὰ ἀπαιτῇ ὅπως ὁ μα-
θητῆς προσέρχεται καθ' ἐκάστην οὐ μόνον ἐφωδια-
σμένος διὰ πάντων τῶν χρεωδῶν αὐτῷ ἀντικειμένων
διότι καὶ τούτων ἡ ἔλλειψις πλείστον κακῶν καὶ τῷ
μαθητῇ αὐτῷ καὶ τῇ σχολῇ ἐν γένει γίνεται πρόξενος,
ἀλλὰ καὶ κοσμίως καὶ ἐν καθαρῶ περιβολῇ ἐνδεδυ-
μένος, διότι τοῦτο καὶ λόγοι καλλισθητικοὶ καὶ λόγοι
υγείας ἐπιβάλλουσιν. Οὐσιῶδες ἐπίσης καθήκον τοῦ
οἴκου εἶναι νὰ φροντίξῃ περὶ τῆς κανονικῆς μελέτης
τοῦ μαθητοῦ κατ' οἶκον, διότι οὕτως οὐ μόνον τὰ πα-
ραγγέλματα τῆς σχολῆς ἐκτελοῦνται καὶ οὐδεμία
παράχρησις διαφωνία διαφαίνεται μεταξὺ τῶν δύο συν-
υπευθύνων, ἀλλὰ καὶ ὁ παῖς ἐθίζεται νὰ ἐκτελῇ τὸ
καθήκον αὐτοῦ καὶ νὰ φεύγῃ τὴν ἄκηληραν, ἣτις εἶναι
μήτηρ πάσης κακίας. Ἄλλὰ μὴ δὲν ἀφείλει ὁ οἶκος
καὶ τυχὸν ἐπιβαλλομένης ποινᾶς καὶ τιμωρίας νὰ μὴ
ἐπικρίνῃ, καὶ ὁσάκις ἡ σχολὴ καλεῖ τὸν πατέρα ἢ
κηδεμόνα νὰ σπεύδῃ, ὅπως συνεννοούμενος μετὰ τοῦ
διδάσκοντος προλαμβάνῃ πλείστα ἀτοπήματα καὶ κα-
κὰς τοῦ παιδὸς ἕξεις; Ἄλλὰ πλὴν τούτων καὶ ἄλλων
πολλῶν, ὧν ἡ λεπτομερὴς ἀναγραφή εἰς μῆκος ἀσύμ-
μετρον θὰ ἦγεν ἡμᾶς, περὶ ἐνὸς ἐτι μάλιστα νομίζο-

ζομεν αναγκαϊον ν' αναφέρωμεν ένταύθα, λέγω του σεβασμου προς τὸ ἀξίωμα του διδάσκοντος αἰ μὲν, μάλιστα δ' εἴταν ἐνώπιον μαθητῶν γίνεται περὶ τούτου λόγος. Ὁ διδάσκων πρέπει εἶς τοὺς ὀφθαλμοὺς του μαθητοῦ νὰ ἴσταται λίαν ὑψηλὰ, οἱ λόγοι αὐτοῦ νὰ γίνωνται ἀποδεκτοὶ ἀνευ ἀντιρρήσεως· οὐδέποτε πρέπει νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὴν διάνοιαν του παιδὸς οὐδ' ἡ ἐλαχίστη ὑπόνοια, εἰ δὲ διδάσκων ἐσφαλμένως διδάσκει τι, ἢ ἔνεκ' ἀγνοίας διαστρεβλοῖ τὴν ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων. « Ἡ δια-ήρησις του ἀξιώματος τοῦτου, λέγει τις τῶν μεγάλων παιδαγωγῶν, εἶναι ὁ σπουδαιότατος ἔρος τῆς παιδαγωγικῆς δυνάμεως του διδασκάλου ». Προσοχὴ ἕπως μὴ κλονίζωμεν τοῦτο πρὸς ἐλάττην ἡμῶν αὐτῶν.

Ἄνάγκη λοιπὸν, ἵνα ἐπιτυχῶς βαίνη τὸ ἔργον τῆς σχολῆς, πάντες νὰ συνεργῶσι καὶ συνεργάζωνται καὶ

μήτηρ καὶ πατήρ καὶ ἀδελφοὶ καὶ οἰκογενεῖς καθ' ἑλίου καὶ πολῖται καὶ κοινωνία καὶ ἐκκλησία. Τὸ ἔργον εἶναι ὁμολογουμένως δυσχερὲς, ἀλλ' ἄς μὴ λησμονῶμεν τὸ του αἰθεροδόξου φιλοσόφου· « ἢ οὐ χρὴ ποιεῖσθαι παιδας ἢ ξυνδιαταλαιπωρεῖν καὶ τρέφοντα καὶ παιδεύοντα ». Ὑπὲρ τῆς νέας γενεᾶς δεόν νὰ ἀφιερῶνται πᾶσαι ἡμῶν αἰ φροντίδες μὴ φειδομένων μήτε ἀγῶνων μήτε θυσιῶν, ἐν τῷ παιδικῷ κόσμῳ κεῖται σύμπας ὁ μετὰ ταῦτα κόσμος, τὸν ὅποιον ἡμεῖς, ὡς λέγει ὁ συγγραφεὺς τῆς Levana μόνον θεώμεθα μακρόθεν, ὡς ὁ Μωϋσῆς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, πρὸς ἃν ὁμοῦς δὲν δυνάμεθα νὰ φθάσωμεν.

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ

A. ΜΟΣΧΙΔΗΣ

Ο ΝΑΡΚΙΣΣΟΣ

Στους πολυτίμους ἀδελφούς PERNOT καὶ LEBESGUE

Ἄς τρέξουμε, ἀδελφια, σὴν ἐνδοξὴ Ἑλλάδα,
Γιὰ λίγο ἐνωμένοι ἄς μείνουμε 'κεῖ,
Ζητῶ νὰ σᾶς δείξω τὴν πρώτη λαμπράδα
Ποῦ τώρα ὁ καθένας μὲ λύπη ζητεῖ.

Ζητῶ νὰ σᾶς δείξω μὲ πόθο ἕνα μνημα
Ποῦ κείται μέσα ὀλύμπια ὠμορφιά·
Μὲ πόση ἐοπλαχρία χαϊδεύει τὸ κῆμα
Τὸ νιὸ ποῦ κοιμᾶται στῆς γῆς τὴν ἐρμιά!

Ὁ νιὸς ὁ θλιμμένος μεμιᾶς θὰ ἐνπνήσῃ
Νὰ δείξῃ προστά σας τὴν πρώτη μορφή,
Τὸ στόμα θ' ἀνοίξῃ σ' ἐσᾶς νὰ μιλήσῃ
Ἄφοῦ θ' ἀρτηχήσῃ τοῦ βάρδου ἢ φωνή.

Τὸ χῶμά του σειέται κι' ἀγάλι προβαίνει,
Τὸ πρόσωπο ἀστράφτει κ' ἡ κόμη ἢ χρυσή,
Ἄπο τὸν αἰθέρα ὁ ἥλιος δὲ βγαίνει,
Ἄνοιχτη ἕνα μνημα καὶ βγήκε ἀφ' τῆ γῆ.

Κατὰ τὴ βρυσούλα τὸ βῆμά του πέρνει,
Τ' ὠραῖο πρόσωπό του νὰ ἰδῆ στὰ νερά·
Ἐσίμωσε ἀγάλι, τὸ μέτωπο γέρνει·
Σωπάτε ν' ἀκοῦστε τί λέγ' ἡ καρδιά.

« Ὁ κόσμος νομίζει πῶς μέσα στὰ στήθεια,
Θρητοί, δὲν ὑπῆρχε ποτὲ μιὰ καρδιά,
Ἐλάτε ν' ἀκοῦστε καὶ σεῖς μιὰν ἀλήθεια
Ποῦ οἱ χρόνοι μᾶς κρύβαν στὸ μῦθο βαθειά.

« Θ' ἀκοῦστε στὴ γῆ μας τί ἔχω ὑποφέρει,
Ἄν βρῆκα μιὰ μόνη στιγμὴν ἰσυχία·
Τὰ τόσα μὲν πάθη καρεῖς δὲν τὰ ξέρει
Γιατ' ἦσαν στοὺς πόρους τὰ χεῖλη βουβά.

« Προτοῦ τὴ ζωὴ μου φριχτὰ τὴ μισήσω,
Μ' ἐγλύκαινε μόνο μιὰ σκέψι κρυφή,
Πῶς θάβρω ἕνα πλάσμα κ' ἐγὼ ν' ἀγαπήσω
Πῶς θάβρω ἕνα στήθος γιὰ μὲ νὰ πορῆ,

« Περοῦσα πεδιάδες, λαγκάδια καὶ ὄρη
Ποιῖοντας μ' αἶμα καὶ δάκρυ τὴ γῆ,
Στὰ τόσα μαρτύρια δὲν εἶδα μιὰ κόρη
Μιὰ λέξι μονάχη γλυκὰ νὰ μοῦ πῆ.

« Χτυποῦσα τὸ σῶμα τραβοῦσα τὴν κόμη
Νὰ σβύσω ἀπ' ἐμπρὸς μου μιὰ τέτοια ὠμορφιά·
Τὰ κάλλη τί ἀξίζουν νὰ βρίσκονται ἀκόμη
Ἐνῶ δὲν ὑπάρχει γιὰ μὲ μιὰ καρδιά;

« Στὴν τόση τὴ λύπη, στὴν τόση τὴν πάλη
Ἀγκάλιασε ὁ νοῦς μου μιὰ σκέψι φριχτή
Κι' ἀρχίνησε τότε τὸ στήθος νὰ πάλῃ,
Νὰ τρέμῃ σὰ φύλλο μ' αὐτὴ τὴ μορφή.

« Ἐρχόμεν οὖν κλέφτης σὲ τούτῃ τὴ βρῆσι
Τ' ὠραῖο πρόσωπό μου ζητῶντας νὰ ἰδῶ.
Καὶ τόσο ἡ ψυχὴ μου τὸ εἶχε ἀγαπήσει
Ποῦ πάντα βρισκόμουν γυρτὸς στὸ νερό.

« Μιὰ μέρα εἶχα γύρει γιὰ νὰ τὸ φιλήσω
Κ' ἐβίλησα μόνο τὰ κρῦα τὰ νερά·
Κατέβηκα τότε στὸ κῆμα νὰ σβύσω
Τὴν πλειὸ καταχθόνια τῆς γῆς πυρκαϊά ».

Ἄς φύγουμε, ἀδελφια, βουβοί, λυπημένοι
Κι' ὁ νιὸς μεσ' στὸ μνημα μεμιᾶς ἄς κρυφτῆ·
Τὰ τόσα του κάλλη ἄς μείνουν κρυμμένα
Γυρεύω ἡ καρδιά του στὸν κόσμο νὰ ζῆ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

Ο κ. Περικλής Γιαννόπουλος, άγνωστος έως χθές εις τὸ κοινόν, ἀλλὰ « πασίγνωστος εις τὸν ἑαυτὸν του » — κατὰ τὴν ἐπιτυχῆ ἔκφρασιν τοῦ κ. Γαβριηλίδου, — καὶ γνωστὸς μόνον εις τὸν στενὸν κύκλον τῶν Ἀθηναίων λογίων ἀπὸ τὰ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ δημοσιευθέντα ἀρθρα του ἢ περὶ ποιήματά του, ἐδημοσίευσεν κατ' αὐτὰς, ἢ καλλίτερα ἐξεσφενδόνισεν ἐν βιβλίῳ, τὸ ὅποιον εις μίαν ἡμέραν τὸν ἔκαμε διάσημον.

Τὸ βιβλίον τοῦτο, ἀπὸ 48 μόνον ἀλλὰ πυκνοτυπωμένας σελίδας, τιτλοφορεῖται « Νέον Πνεῦμα » κ' ἔχει τὸ προτέριμα νὰ κινή ἀμέσως τὴν προσοχὴν τῶσόν δια τὴν ἰδιορρυθμίαν καὶ τὴν ὑπερβολικὴν ζωηρότητα τοῦ ὕφους του, ἔσον διὰ τὴν δριμύτητά, τὴν καυστικώτητα μετὰ τὴν ὁποῖαν σατυρίζει, — ὅ β ρ ί ζ ε ι εἶπαν ἄλλοι, — πρόσωπα καὶ πράγματα.

Αὐτὸς εἶναι ἴσως ὁ μόνος λόγος, διὰ τὸν ὅποιον αἱ περισσότερα ἀθηναϊκά ἐφημερίδες, θεωρήσασαι τὸ βιβλίον σκανδαλώδες, ἔκαμον περὶ αὐτὸ πολὺν θόρον, καὶ ἀνεδημοσίευσαν ἐξ αὐτοῦ ἐπὶ ἡμέρας ἑλκκληρα κεφάλαια, συνοδεύουσαι τὴν ἀναδημοσίευσιν μετὰ κρίσεις ἀλλοῦ ἐνθουσιώδεις, ἀλλοῦ ἐπιφυλακτικὰς καὶ ἀλλοῦ εἰρωνικὰς.

Ὅπως ἴσως, τὸ « Νέον Πνεῦμα » τοῦ Γιαννοπούλου εἶναι σήμερον τὸ Βιβλίον τῆς Ἡμέρας. Παντοῦ ἐδῶ εις τὰς Ἀθήνας ὁμιλοῦν δι' αὐτὸ, καὶ ἄς τὸ θεωροῦν οἱ περισσότεροι ὡς ἀπλοῦν ὑβριστικὸν ἀναμασσημα, ἀνάξιον πάσης προσοχῆς. Αὐτὴ ἄλλως τε εἶναι ἢ γνώμη καὶ τῶν περισσοτέρων δημοσιογράφων, καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν θορυβοποιῶν, οἱ ὅποιοι ἰσχυρίζονται ὅτι τίποτε ν ὀ ν κατ' οὐσίαν δὲν περιέχει τὸ « Νέον Πνεῦμα » (τὸ νέον μόνον εις τὸν τίτλον ὑπάρχει καθὼς εἶπεν ὁ κ. Κονδυλάκης,) αὐτὴ εἶναι καὶ ἢ γνώμη ἑλλων τῶν πολιτευομένων, τοὺς ὁποίους ἐνδιαφέρει ἑξόχως, διότι τοὺς κακομεταχειρίζεται πολὺ, — αὐτὴ ἴσως εἶναι ἢ γνώμη καὶ τῶν περισσοτέρων λογίων, οἱ ὅποιοι κρίνουν τὸ βιβλίον ὡς λογοτέχνημα καὶ τὸ εὐρίσκουσι φλύχρον, ἀκατάστατον, ἀντικαλλιτεχνικόν.

Ὅλαι αὐταὶ αἱ κρίσεις ὀφειλόμεναι εις ἐσπευσμένον μάλλον φυλλομέτρημα παρὰ εις ἀνάγνωσιν προσεκτικὴν, καὶ ἀκόμη εις ἐπιπολαιότητα φυσικὴν καὶ εις ἐμπάθειαν ὑπερφυσικὴν — ὅπως καταντᾷ πολλάκις ἢ ἰδική μας, — εἶναι κατὰ τὴν γνώμην μου ἐσφαλμένα. Τὸ βιβλίον τοῦ κ. Γιαννοπούλου εἶναι ἀπεναντίας ἀπὸ τὰ πλέον πρωτότυπα, ἀπὸ τὰ πλέον ρηξικέλευθα καὶ ἀπὸ τὰ πλέον ἐ θ ν ι κ ἄ βιβλία ποῦ ἐφάνησαν εις τὰς ἡμέρας μας. Σοβαρότατον ἔργον, ἄξιον νὰ μελετηθῆ εὐρύτατα καὶ προσωρισμένον ν' ἀσκήσῃ ἐπιρροὴν ἀνυπολόγιστον.

Διὰ τοῦτο ἐνόμισα ὅτι ὄφειλα νὰ ὁμιλήσω περὶ αὐτοῦ καὶ πρὸς τοὺς Ἑλληνας τῆς Αἰγύπτου πρὸς αὐτοὺς πρὸ πάντων τοὺς τόσων ἐθνικοπρεπεῖς καὶ φιλοπῆτρδας, ἐγκαινίζων τὴν συνεργασίαν μου εις τὴν « Νέαν Ζωὴν », τὴν φιλοδοξοῦσαν νὰ πρωτοστατήσῃ εις

πᾶν εὐγενὲς καὶ πατριωτικόν. Νέαν Ζωὴν ζητεῖ καὶ ὁ Γιαννόπουλος, μετὰ Νέον Πνεῦμα. . . Τὸ περιοδικὸν τοῦτο, τὸ ἐκπροσωποῦν ἕνα Σύλλογον Νέων, πρέπει νὰ εἶναι τὸ φυσικὸν ἄστυλόν του. Ἄν δὲν τὸν ἀκούσουν ἐδῶ, ποῦ λοιπὸν θὰ τὸν ἀκούσουν; εις τὰς παρισινὰς Ἀθήνας; Καὶ ποῖος; Οἱ διεφθαρμένοι πολιτικοὶ μας ἢ οἱ ἀντάξιοι ὑποστηρικταὶ τῶν δημοσιογράφων;

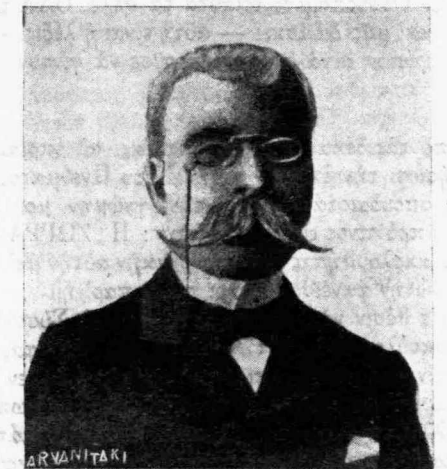
Τὸ « Νέον Πνεῦμα » λέγει πρωτόκιστα πράγματα καὶ κατὰ τρόπον ἰδικόν του, — « περικλογιαννοπούλειον », ὡς τὸν ὠνόμασε πάλιν ὁ κ. Γαβριηλίδης. — Ἄλλὰ τοῦτο δὲν εἶνε τὸ σπουδαῖον κ' ἕνας τρελλὸς θὰ τὸ ἔκαμεν ἐπίσης. Τὸ σπουδαῖον εἶνε νὰ ἔχη κανεὶς, κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ λαοῦ, « σειρὰ καὶ τάξι » εις τὰς ἰδέας του. Νὰ χωρῆ ἀπὸ μίαν ἢ περισσοτέρας ἀρχάς, γνωστὰς ἢ ἀταπαδεῖκτους ὡς ἀξιώματα, καὶ διὰ τοῦ εὐθυτάτου λογικοῦ δρόμου νὰ καταλήγῃ εις νέας ἀρχάς, ἰδικὰς του, ἀποδεικνυμένας. Οὕτω νὰ φανερώνη ὅτι εἶνε ἀνθρωπος σ κ ε π τ ι κ ὀ ς, ὅτι τὸ λογικόν του δὲν μετεωρίζεται εις τὸ κενόν, ἀλλ' ὅτι στηρίζεται ἐπὶ βάσεως ἀκλόνητου, σφιγκτοδεμέναι εις Σύστημα..

Καὶ ἀκριβῶς μετὰ Σ ὄ σ τ η μ α προβάλλει σήμερον ὁ Γιαννόπουλος. Σύστημα ἴδιον, μελετημένον, λεπτολογημένον ἀπὸ τὰς πρώτας τοῦ ἀρχὰς μέχρι τῶν ἐσχάτων συνεπειῶν του. Δὲν τὸ κατέστρωσεν εις μίαν νύκτα, — ὅπως μερικοὶ ἀπὸ τοὺς νέους μας φ ι λ ο σ ὄ φ ο υ ς τὰ ἰδικὰ των, — ἀλλ' ἀφίερσεν εις αὐτὸ ἔτη πολλά, ἑλκκληρον ζοῆν. Γνωρίζω τὸν Γιαννόπουλον ἀπὸ δεκαπενταετίας καὶ πλέον, καὶ τὸν γνωρίζω σκεπτόμενον οὕτω. Ὁ νοῦς του ἀκόμητος διαρκῶς ἐκεῖ εις τὴν ἰδέαν του, τὸ ὄνειρόν του. Ἄπὸ κάθε του ταξείδι, γνωριμίαν, συνομιλίαν, μελέτην, παρατήρησιν, ἠδυνήθη ν' ἀποκομίσῃ κ' ἕνα λίθον, μικρὸν ἢ μέγαν, διὰ τὸ προσχεδιασμένον του κτίριον. Πολυτάξειδος, πολυμελετημένον, συζητητῆς, παρατηρητῆς, κοσμικὸς, φιλέρημος, ἐχρησιμοποίησεν ἑλας του τὰς γνώσεις, τὰς δυνάμεις, τὰς ἰδιότητας. Τώρα τὸ κτίριόν του εἶναι σχεδὸν τελειωμένον. Τὸ « Νέον Πνεῦμα » εἶναι τρόπον τινὰ ἢ Ἐισαγωγὴ ἢ φανερώουσα τὸ σχέδιον. Τὰ ἄλλα βιβλία, τὰ ὅποια θὰ ἐκδοθοῦν ἀργότερα, θὰ εἶναι αἱ λεπτομέρειαι, ὅσαι ἔχουν θέσιν ἐντὸς τοῦ σχεδίου.

Τὸ ἔργον λοιπὸν τοῦ Γιαννοπούλου εἶναι Ἐ ρ γ ο ν. Διαφέρει πολὺ ἀπὸ ἐκεῖνα ποῦ προκαλοῦν ἕνα πρόσκαιρον θόρον, τεχνητόν, διότι ἔχει ἐντὸς του ἑλα τὰ στοιχεῖα διὰ νὰ ζ ἢ σ η. Καὶ ὅπως τὸς δάλλει τὰς ἰδέας μετὰ τὸ νευρώδες του ὕφους, ὅπως τὰς ἐγκαράττει εις τὸν νοῦν τοῦ ἀναγνώστου ὡς διὰ πυρωμένου σιδήρου, ἀδύνατον εἶναι νὰ μὴν εὐρη, ἀργὰ ἢ γρήγορα, προσηλύτους, ἀδύνατον νὰ μὴ χρησιμοποιήσῃ μίαν ἡμέραν ὡς Ὀδηγός. Νομίζω διὰ τοῦτο ὅτι τὸ καθῆκόν μας, πρὸς τὸ παρόν, εἶναι νὰ τὸ προσεξώμεν πολὺ, νὰ τὸ μελετήσωμεν, — καὶ ἀργότερα, ὅπου τυχὸν δὲν μᾶς ἀρέσῃ, νὰ τὸ πολεμήσωμεν.

Ἡ Α. Β. Υ. Ὁ Πρίγκυψ Γεώργιος

Ὁ κ. Ἀλέξανδρος Θρ. Ζαφίρης

Ἄληθινὸς καινοτόμος ὁ Γιαννόπουλος, κατεδαφίζει ἀμειλίχτως διὰ νὰ κτίσῃ ἐπάνω εις τὰ ερείπια.

Δὲν τὸν ἱκανοποιεῖ ἢ σημερινὴ Ἑλλάς ὅπως τὴν ἐπλάσαμεν, — τί λέγω; τὴν ἀγανακτεῖ καὶ τὸν ἀηδιάζει, — καὶ θέλει, ὀνειρεύεται νὰ πλάσῃ Ἑλλάδα νέαν. Ἡ δὲ νέα αὕτη Ἑλλάς δὲν θὰ εἶναι παρὰ ἢ φυσικὴ συνέχεια τῆς Ἀρχαίας, ἢ ἐξακολούθησις τοῦ νομίμου δρόμου τῆς Φυλῆς, ἐνῶ ἢ σημερινὴ δὲν εἶναι, κατὰ τὴν γνώμην του, παρ' ἀντινομία καὶ παρεκκλίσις.

Μετὰ γραφίδα μεγάλου Σατυριστοῦ, ἢ ὅποια συχνὰ μεταβάλλεται εις μαστίγιον ἀνηλεές, ζωγραφίζει τὴν ἐν Ἑλλάδι κατάστασιν κοινωνικὴν καὶ πολιτικὴν, καὶ μ' εὐγλωτίαν ἀπαράμιλλον ἀποκαλύπτει ἑως ποῦ μᾶς ἔφερον ἢ ἀξιοθρήνητος αὐτὴ παρεκκλίσις ἀπὸ τὴν φυσικὴν ἐξέλιξιν, ἀπὸ τὸν ἀληθῆ μας προορισμόν: εις τὰ πρόθυρα δηλαδὴ μιᾶς Ἐπαναστάσεως, ἢ ὅποια θὰ μᾶς ἀποτελειώσῃ.

Εἶναι ἀκριβῶς ἢ πολυθρόνητος Ἐπαναστάσις, τὴν ὁποῖαν δὲν παύουν προλέγοντες οἱ δημοσιογράφοι, ἐκ τῶν ὁποίων μερικοὶ τὴν συμβουλεύουν καὶ τὴν υποθάλλουν. Ἄλλ' ὁ Γιαννόπουλος φωνάζει: Φυλαχθῆτε! Δὲν μᾶς χρειάζεται τοιαύτη Ἐπαναστάσις, τρισχιροτέτρ ἀπὸ ἑλα κακὰ ἐκάμαμεν ἑως τώρα, — δολοφονίαν Καποδίστρια, ἑξοσιν Ὀθωνος, χωρισμόν Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἐγκατάλειψιν μᾶς Ἀριστοκρατίας Πνεύματος, τὸν πυρῆνα τῆς ὁποίας θὰ ἐσχημάτιζαν οἱ Φαναριῶται, κτλ. κτλ. — ἀλλ' Ἐπαναστάσις ἄλλη, ἐντελὴς διαφορητικὴ, ἢ ὅποια εἰρηρικῶς θὰ μᾶς ἔδραζε πάλιν εις τὸν ἐρμόν μας καὶ βεβημῆδεν ἄλλ' ἀσφαλῶς θὰ μᾶς ὠδηγοῦσε πρὸς τὴν σωτηρίαν: Βαθιυτάτη πνευματικὴ καὶ ἠθικὴ Ἐπαναστάσις,

Ἀτομικὴ,
Κοινωνικὴ,

Πολιτικὴ,
Ἰδεολογικὴ,
Φιλολογικὴ,
Καλλιτεχνικὴ.

Νὰ καταρριψώμεν ἑλας τὰς παλαιὰς ἀξίας, τὰς ψευδεῖς, νὰ φρίσωμεν ἑλας τὰς παλαιὰς ἰδέας, τὰς σφληράς, καὶ νὰ σπασθώμεν νέας, νὰ ἐνστερνισθώμεν ἀληθείας. Νὰ ζήσωμεν καὶ νὰ δράσωμεν εις τὸ ἐξῆς συμφώνως μετὰ τὸν ὀργανισμόν μας, τὸ κλίμα, τὴν ἰδιοσυγκρασίαν, τὸν χαρακτῆρα, τὴν ἱστορικὴν παράδοσιν καὶ τὸν ἐθνικὸν προορισμόν. Μετὰ ἄλλους λόγους; νὰ λυτρωθώμεν ἀπὸ κάθε ξένην ἐπιρροήν, νὰ κολουθήσωμεν ἐλεύθεροι τὴν Φ ὄ σ ι ν μας καὶ νὰ δημιουργήσωμεν Νέον Ἑλληνικὸν Πολιτισμόν ἀντὶ τῆς σημερινῆς φραγκορωμαϊκῆς Β α ρ β α ρ ὀ τ η τ ο ς.

Αὐτὸ εἶναι! Δι' αὐτὸ οἱ Φιλέλληνες τοῦ 18' αἰῶνος ἠλευθέρωσαν τὴν Ἑλλάδα. Αὐτὸ ζητεῖ τώρα καὶ ὁ Γιαννόπουλος, καὶ μετὰ τὸ σύγγραμμά του τὸ πολυτόμον, εις τοῦτο θέλει νὰ μᾶς βοηθήσῃ, νὰ μᾶς ὠδηγήσῃ, « νὰ μᾶς καταρρακτώσῃ μετὰ φῶς ». . . Ἐξετάζει ἕνα ἕνα ἑλα τὰ Ἑλληνικὰ πράγματα, ἑλας τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ ἀτομικοῦ καὶ ἀθροιστικοῦ μας βίου, μᾶς δείχνει εις ποῖαν κατάστασιν ἀπελπιστικὴν εὐρίσκειται σήμερον τὸ κάθε τι, καὶ μᾶς λέγει πῶς πρέπει νὰ ἀναδημιουργηθοῦν ἑλα, συμφώνως σ μετὰ τὴν Φυσιολογίαν τοῦ Ἑλληνοσ καὶ τὴν Φυσιολογίαν τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς. Τίποτε, φυσικὰ, δὲν τοῦ ἀρέσει: διότι τίποτε δὲν εἶναι εις τὴν θέσιν του, ὅτι τίποτε δὲν εἶναι ὅ, τ ι π ρ ε π ε ι ν ἄ ε ι ν α ι: Κοινωνία, Κράτος, Πολιτεῦμα, Ἐκκλησία, Παιδεία, Τύπος, Στρατός, Στόλος, Φιλολογία, Γλῶσσα, Θέατρον, Μουσικὴ, Ζωγραφικὴ, Γλυπτικὴ, Ἀρχιτεκτονικὴ. Κατῆντησε, λέγει, νὰ μὴν ὑπάρχῃ σήμερον εις τὴν Ἑλλάδα οὔτε ΕΝΑ ΙΔΡΥΜΑ οἰουδήποτε κλάδου, ποῦ ἀνταποκρίνεται εις τὸν σφρ-

πόν του, εις τὸν ἔθνικόν του προορισμόν, ποῦ νὰ ὀδηγῆται ἀσφαλῶς εἰς τὸν αὐρινὸν νεοελληνικὸν Πολιτισμόν. Ἄλλ' ὁ Γιαννόπουλος τοιαῦτα τὰ θέλει ΟΔΑ τὰ ἱερῶματα, καὶ μᾶς διδάσκει — αὐτὴ εἶναι ἡ λέξις — κατὰ ποῖον τρόπον, σιγά-σιγά ἠμποροῦσε νὰ γίνουν.

Ἀπὸ τὰς δεκαπέντε μονογραφίας, αἱ ὅποια θάκοιλοῦθῃσι τὴν ἐκδοσιν τοῦ « Νέου Πνεύματος », μίαν μόνον σπουδαιότητα κατὰ τὴν γνώμην μου, ἐδημοσιεύθη πρό τινος εἰς τὸ « Ἄστυ » : **Η ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ**. Ὁ παρακολουθήσας τὴν αἰσθητικὴν αὐτὴν μελέτην — τὴν πρώτην φανείσαν μέχρι τοῦδε παρ' ἡμῶν, — αὐτὸς εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐννοήσῃ ὀλόκληρον τὸ Σύστημα τοῦ Γιαννοπούλου καὶ εἰς τὴν πρακτικὴν του ἐφαρμογὴν.

Τὴν εἶναι σήμερον ἐν τῷ συνόλῳ τῆς ἡδὴθεν ἔθνικῆς Ζωγραφικῆς μας; Ἐλεεινὴ ἀπομίμησις τῆς Εὐρωπαϊκῆς. Οἱ Ἕλληνες ζωγράφοι βλέπουν μὲ ξένα μάτια καὶ ζωγραφίζουν μὲ ξένην γραμμὴν, μὲ ξένα χρώματα. Τίποτε τὸ Ἕλληνικόν, τὸ Ἐθνικόν, εἰς τὰς παρισιανὰς κ ο κ ὅ τ α ς, τὰς ὁποίας μᾶς παρουσιάζουν ὡς ἑλληγνίδας, ἢ εἰς τὰς τευτονικὰς ὀμίχλας, τὰς ὁποίας μᾶς παρουσιάζουν ὡς τοπεῖα ἀττικά. Ἐνας Θεὸς Ἄνινοσ μόνος, κατὰ τὸν Γιαννόπουλον, ἐπέτυχεν ὡς τώρα νὰ συλλάβῃ τὴν ἑλληνικὴν γραμμὴν, τὴν λεπτοτάτην κ' εὐγενεστάτην, καὶ ἴσως μόνον ἕνας Φωκᾶς κατώρθωσε νὰ ποδώξῃ ὀλίγον χρώμα ἑλληνικόν, γνήσιον. Οἱ ἄλλοι πλανῶνται καὶ χάνονται μὲ κλειστὰ τὰ μάτια πρὸ τῆς ἑλληνικῆς φύσεως, ἀνίκανοι νὰ δημιουργήσῃσιν τέχνην ἔθνικην, πρωτότυπον καὶ βιώσιμον, μολοντί πολλοί, ὡς ὁ Ματθιόπουλος, ἔχουν τὸ τάλαντον ἰσχυρόν. Καὶ ὁ Γιαννόπουλος προσπαθεῖ νὰ τοῖς ἀνοίξῃ τὰ μάτια, νὰ τοῖς δείξῃ τὴν πανωραῖαν ἑλληγνίδα Φύσιν, — τὸ χῶμα, τὸν ἀέρα, τὸν οὐρανόν, τὸ φῶς, τὸ δένδρον, τὸ χόρτον, τὸ βουνόν. — νὰ τοῖς διδάξῃ ποῖα εἶναι τὰ χρώματα ποῦ ἐπικρατοῦν ἐδῶ, ποῖα εἶναι ἡ γραμμὴ ἢ κυριαρχοῦσα, καὶ ποῖος εἶναι ὁ χαρακ τ ἡ ρ, τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ ἔχη μίαν εἰκὼν ἐ λ λ η ν ι κ ἡ.

Αὐτὰ ἔλα, εἰς τὴν μελέτην ἐκεῖνην τοῦ Γιαννοπούλου, ἐκτίθενται μὲ τοιαύτην ἀλήθειαν, ὀξύτητα καὶ λεπτότητα εἰς τὴν παρατήρησιν μὲ τὴν ποικιλίαν, χάριν καὶ δύναμιν εἰς τὸ ὄψος καὶ μὲ τὴν τοσαύτην λογικὴν, ἐπιστημονικὴν ἀκρίβειαν, εἰς τὴν θεωρίαν, τὴν ἀπόδειξιν καὶ τὴν ἐφαρμογὴν, — ὥστε ἀδιστακτικῶς δύναται τις νὰ εἴπῃ, ὅτι ὁ Γιαννόπουλος εἶνε ὁ πρῶτος Ἕλληγν αἰσθητικῆς.

Καὶ ὅ,τι κάμνει μὲ τὴν Ζωγραφικὴν, τὸ αὐτὸ καὶ μὲ τὴν Ἀρχιτεκτονικὴν, Γλυπτικὴν, Ποίησιν, τὸ Διήγημα, τὸ Δράμα, τὴν Γλώσσαν, κτλ. κτλ. Ἐξετάζει πῶς εἶνε ἕκαστον καὶ μᾶς διδάσκει πῶς εἶπε νὰ εἶνε. Καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἀρχίζων ἀπὸ τὴν Τέχνην, περὶ εἰς τὴν Γλώσσαν, προχωρῶν εἰς τὴν Κοινωνίαν καὶ καταλήγων εἰς τὴν πολιτείαν, συμπληρῶνει ἕνα σύστημα καθολικῆς νεοελληνικῆς ἀναγεννήσεως, πάντοτε ἐπὶ τῆς ἰδίας ἀρχῆς καὶ βάσεως, φύσει δὲ Μεγαλοῦδεάτης, μὲ πίστιν ἀκλόνητον εἰς τὴν ἀξίαν καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀθανάτου φυλῆς, καταστρώνει

τὸ μέγα σχέδιον καὶ ῥίπτει τὸ στερεὸν θεμέλιον τοῦ ὀνειρευμένου του νεοελληνικοῦ Πολιτισμοῦ, — μεγάλου ὡς ὁ ἀρχαῖος, μεγαλητέρου ἀπὸ κάθε ἄλλον σημερινόν.

Εἶνε ἀξιοπαρατήρητον, ὅτι ὁ Γιαννόπουλος ἐφθασεν εἰς τὴν γενικὴν αὐτὴν ἀντίληψιν, ἀναχωρῶν ἀπὸ τὴν Τέχνην τὴν ἀγαπητένην του. Διότι ὁ Γιαννόπουλος εἶνε πρῶτον καὶ κύριον — καὶ ἴσως δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο ἀπὸ — **Αἰσθητικὸς**. Ὁραιομανῆς γεννημένος, ἔβλεπε γύρω του ἔλα μας τὰ πράγματα (ἐκτὸς τῆς Φύσεως) ἄ σ χ η μ α, καὶ κατόπιν, ἐξετάζων τὴν αἰτίαν, εὗρεν ὅτι ἦσαν καὶ π α ρ ἄ λ ο γ α. Ἐσκέφθη λοιπὸν ἔπειτα ὅτι ἠμποροῦσε νὰ γίνουν ὠ ρ α τ α μὲ τὸ νὰ γίνουν λ ο γ ι κ ἄ. Τὴν ἰδίαν αἰτίαν τῆς ἀσχημίας, τὴν ὁποίαν ἀνεῦρεν εὐκόλως εἰς τὸ ἔν. — διότι ἦτον ὀλοφάνερη. — τὴν ἐζήτησε καὶ εἰς τὸ ἄλλο, καὶ εἶδε μ' ἐκπληξίν του ὅτι ἦτο κρυμμένη κ' ἐκεῖ. Ἐπειτα καὶ εἰς τὸ ἄλλο, ἔπειτα καὶ εἰς ἔλα. Οὕτω, βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον, χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσῃ καὶ ὁ ἴδιος, εὐρέθη μ' ἕνα σύστημα: Διὰ νὰ ἀνακαινίσῃ τὴν Τέχνην, διὰ νὰ τὴν κάμῃ δηλαδὴ ἑλληνικὴν, — διότι διαφορετικὴ δὲν θὰ τῷ ἦρσεν, — εἶδεν ὅτι ἔπρεπε κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον νὰ ἀνακαινίσῃ καὶ τὴν κοινωνίαν. Καὶ ἡ ἀνακαινισμένη Κοινωνία θὰ εἶδε κατ' ἀνάγκην ἀνακαινισμένην Πολιτείαν, νέον Κράτος Ἕλληνικόν καὶ ἔλ' αὐτὰ μαζί: νέον ἑλληνικὸν Πολιτισμόν. Τότε, ἀλλὰ μόνον τότε, τὰ πράγματα ἔλα γύρω του θὰ ἦσαν ὠ ρ α τ α, καὶ θὰ ἰκανοποιούσαν τὸν ἐμπαθῆ Αἰσθητικόν, ὁ ὁποῖος περισσότερον ἀπὸ τὴν ζωὴν του ἀγαπᾷ τὴν Ὁραιότητα.

Οὕτω ἡ Ὁραϊότης ὀδηγεῖ πρὸς τὴν Ἀλήθειαν, οὕτω ἡ ἀληθινὴ Τέχνη ὀδηγεῖ πρὸς τὴν ἀληθινὴν Ζωὴν. Ὁ ἀνακαινιστὴς τῆς Τέχνης γίνεται ἀνεπιγνώστως ἀνακαινιστὴς ἔλας του τῆς Κοινωνίας. Ζητῶν ἔθνικὴν Τέχνην, ζητεῖ ἔθνικὴν Ζωὴν: Κ' ἐπειδὴ διὰ νὰ ὑπάρξῃ ἔθνικὴ Τέχνη, πρέπει νὰ πηγᾷ ἀπὸ τὰ βαθύτερα τῆς ἔθνικῆς ψυχῆς, ὡς ἐμῆρψεν αὐτὴν ἡ Φύσις καὶ ἡ ἱστορικὴ Παράδοσις: καὶ πάλιν, διὰ νὰ γίνῃ τοῦτο: χρειάζεται νὰ μελετηθῇ ἡ φύσις καὶ ἡ Παράδοσις, — δι' αὐτὸ τὸ Σύστημα τοῦ Γιαννοπούλου, τὸ ὁποῖον κατὰ παρόμοιον ζητεῖ νὰ ἐφαρμόσῃ, μού φαίνεται σοβαρὸν, μεγάλης προσοχῆς ἀξίον καὶ, τολμῶν εἶπω, ἀληθινόν.

Ὁπωσδήποτε εἶνε π ρ ω τ ὅ τ υ π ο ν. Τοιαύτην γενικὴν ἀντίληψιν, τοιοῦτο Σύνολον, δὲν παρουσίασεν ἀκόμη κανεὶς μας. Πολλοὶ πιθανόν νὰ κατέκριναν μεμονωμένως τοῦτο ἢ ἐκεῖνο: πολλοὶ πιθανόν νὰ εἶπαν ὅτι πρέπει νὰ φέρσωμεν πλέον τοῦς Εὐρωπαϊκούς καὶ νὰ περιορισθῶμεν εἰς τὸν ἑαυτόν μας. Πολλοὶ πιθανόν νὰ ἐζήτησαν τὴν « ἔθνικὴν ἐμπνευσιν » εἰς τὴν τέχνην καὶ τὴν « ἔθνικὴν γλῶσσαν » εἰς ἔλα. Ἄλλὰ κανεὶς ἀκόμη, νομίζω, δὲν εἶπε καὶ δὲν ἀπέδειξεν ὅτι διὰ νὰ ποικησώμεν π. χ. ἀξιόμαχον στρατὸν καὶ στόλον πρέπει πρῶτα νὰ κτίσωμεν σπῆτι ἐ λ λ η ν ι κ ὄ ν, ἢ ὅτι διὰ νὰ ἔχωμεν εἰς τὴν πόλιν καλὴν συγκοινωνίαν

καὶ εἰς τὸ Ἐξωτερικὸν καλοῦς διπλωμάτας, πρέπει νὰ ζωγραφίζωμεν μὲ χρώματα Ἐ λ λ η ν ι κ ἄ.

Ἐν τούτοις μὴ νομίσῃ κανεὶς ὅτι εἶμαι βέβαιος δι' ἔλ' αὐτὰ. Ἐπεξηγῶ, ἐρμηνεύω, ἀλλὰ δὲν ἐπισφραγίζω. Ἄλλος ἐξαφνα εἴμπορεῖ νὰ μᾶς ἀποδείξῃ ὅτι ὁ Γιαννόπουλος κάποτε παραλογίζεται: ὅτι αὐτὰ δὲν ἔχουν καμμίαν οἰκονομίαν μεταξὺ των, καὶ ὅτι μίαν νεοελληνικὴ ἀναγέννησις, — ἢ ὁποία ἦρχισεν ἤδη, — εἴμπορεῖ νὰ τελειώσῃ ἐξαιρετα κατ' ἄλλο σύστημα, παραδείγματος χάριν μὲ ἀφθονον Εὐρωπαϊσμόν, ὁ ὁποῖος δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο παρὰ ὁ ἀρχαῖος ἑλληνισμὸς διαλεγμένους καὶ διῶλισμένους...

Ἄδιᾶφορον! Ἐγὼ τοῦτο γνωρίζω μόνον: Ὅτι ὅσον συζητήσιμος καὶ προβληματικὴ, ἂν εἶνε ἡ κοινωνιολογικὴ, ἢ πολιτικὴ, ἢ ἱστορικὴ καὶ ἢ ἄλλη ἀξία τοῦ ἔργου τοῦ Γιαννοπούλου, ἢ αἰσθητικὴ του ἕμως ἀξία εἶνε ἀναντίρρητος. Ἄν ζῆσῃ, θὰ ζῆσῃ δι' αὐτὸ. Καὶ θὰ τὸ μελετοῦν μίαν ἡμέραν καὶ θὰ τὸ συμβουλεύωνται. Θὰ ἔχη περίπου διὰ τὴν Ἑλλάδα τὴν ἐπίδρασιν τὴν ὁποίαν εἶχεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν τὸ ἔργον τοῦ Ράσκιν. Καὶ ἂν δὲν θὰ ἐπαναστατήσῃ τὸ διοικητικόν μας σύστημα, καὶ ἂν δὲν θὰ καταρτίσῃ τὴν συναλλαγὴν, ἀφεύκτως ἕμως θὰ μεταμορφώσῃ μίαν ἡμέραν... τοῦλάχιστον τὸ σ α λ ὄ ν ι μας.

Τὰ δευτὰ ἔρια ἐνὸς ἀρθροῦ δὲν μού ἐπιτρέπουν νὰ εἰσελθῶ εἰς τὰς μυρίας λεπτομερείας τοῦ « Νέου Πνεύματος » οὔτε νὰ συζητήσω τὰς μυρίας ἰδέας ποῦ ἀνακαινίζονται ἐκεῖ μέσα, οὔτε νὰ σχολιάσω τὰς γνώμας τοῦ συγγραφέως περὶ τῶσων πραγμάτων καὶ προσώπων, ἐξ ὧν μυρμηκιοῦν αἱ πυκνοτυπωμέναι σελίδες. Ὁ σκοπὸς μου ἄλλως τε ἦτο νὰ καταδείξω μόνον τὴν πρωτοτυπίαν καὶ τὴν ἔθνικὴν σπουδαιότητα τοῦ βιβλίου, καὶ νὰ ἐπιστήσω ἐπ' αὐτοῦ τὴν προσοχὴν τοῦ φιλοπάτριδος καὶ φιλοκάλου ἀναγνώστου, ὁ ὁποῖος δύναται νὰ προμηθευθῇ ἐν ἀντίτυπον τοῦ « Νέου Πνεύματος » δωρεάν ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν συγγραφέα τὸν κ. Περικλῆν Γιαννόπουλον εἰς Ἀθήνας. Διότι τὸ « Νέον Πνεῦμα » — χαρακτηριστικὸν καὶ τοῦτο, — ἐτύπη εἰς χίλια ἀντίτυπα, προωρισμένα νὰ διανεμηθοῦν δωρεάν. Ὁ συγγραφεὺς, βλέπετε, δὲν ἐπιδιώκει οὔτε τὸ κέρδος οὔτε τὴν δόξαν, ἔλεγε δὲ ὅτι καὶ ἀνωμόμως θὰ ἐξέδιδε τὸ βιβλίου του, ἂν δὲν εἶχε μέσα γνώμας περὶ προσώπων, διὰ τὰς ὁποίας ἐχρειάζετο ἀπολύτως ἢ υπεύθυνος ὑπογραφή. Ἐχει πεποιθήσιν εἰς τὴν ἀλήθειαν τοῦ κηρύγματός του καὶ ἀποστέλλει μόνον εἰς τὴν ὠφέλειαν, τὴν ὁποίαν θὰ προσεξήσῃ. Κατὰ τὸν ἴδιον ἄμα καὶ ἀφιλοκερδῆ τρόπον θὰ προβῇ καὶ εἰς τὴν ἐκδοσιν τῶν δεκαπέντε βιβλίων τοῦ συστήματός του. Ἀπὸ τοῦς εὐπόρους ἐνδιαφερομένους θὰ ζητήσῃ μόνον τὰ ἐξῶδα τοῦ χάρτου καὶ τοῦ τύπου. Οὕτω τὰ βιβλία του θὰ ἔχουν τῶσῃ μικρὰν τὴν τιμὴν, ὅσην μεγάλην τὴν ἀξίαν.

Θὰ τελειώσω μὲ τὸ στιγμιότυπον τοῦ συγγραφέως: Ὁ Περικλῆς Γιαννόπουλος θὰ εἶνε ἐπάνω-κάτω τριανταπέντε ἐτῶν. Γόνος καλλίστης πατριῆς οἰκογενείας, εἰς τὴν ὁποίαν ὀφείλει τὴν ἀρίστην του

ἀνατροφὴν. Ὑπῆρξεν ὁ ἰδεώδης τύπος τοῦ ἐφήβου, ὀραϊότατος καὶ κομψότατος πάντοτε, τὸ πρότυπον τοῦ συρμού διὰ τοῦς νέους τῆς ἐποχῆς του. Χαρακτῆρ ἀδαμάντινος: γενναῖος, ἀφοβός, ἀκαμπτος, ἀκλόνητος. Ἄλλ' εὐγενὴς κατὰ τὴν ψυχὴν καὶ τοῦς τρόπους, καλὸς, τρυφερός, ἀφροσιωμένος. Βιοποριστικὴν ἐπάγγελμα κανέν. Ἄλλο δὲν ἔκαμεν εἰς τὴν ζωὴν του, παρὰ νὰ σκέπτεται, νὰ μελετᾷ καὶ νὰ γράφῃ. Ἐπαλάισεν ἐναντίον τῶν πάντων διὰ νὰ μείνῃ ἐ λ λ η ν ι κ ὄ ν, — καὶ τὸ κατώρθωσε.

Ἀθήναι

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΛΟΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

ΟΙ ΔΙΑΒΑΖΟΝΤΕΣ

Ὁμολογῶ ὅτι ὅταν διὰ πρώτην φοράν ἦλθα εἰς τὴν Αἴγυπτον διὰ νὰ ἐξασκήσω τὸ ἐπάγγελμα μου ὡς δημοσιογράφος, ἐξεπλήγην ὅταν ἤκουσα ἀπὸ τὸ στόμα διακεκριμένου ὄσον καὶ ἀγαπητοῦ συναδέλφου ἀπογοητευτικὰς κρίσεις διὰ τὸ κοινόν, τὸ ἀναγνωσκόν καὶ δυνάμενον νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν προαγωγὴν τῆς καλλιτεργείας τῶν γραμμάτων καὶ ἐδῶ μὲ τὴν αὐτὴν ἐπιτυχίαν ποῦ ἐπιδεικνύει εἰς τὴν ἀνάπτυσιν τοῦ ἐμπορίου καὶ τοῦ πλούτου.

Ἐξέφραξα, ἐνθυμούμαι, τότε τὴν ἀπορίαν μου διὰ τὴν νηπιῶδη κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται ὁ ἐν Αἴγυπτῳ ἑλληνικὸς τύπος ἐν παραβολῇ πρὸς τὸν ἐν Ἀθήναις τοιοῦτον. Καὶ ἡ ἐξήγησις μου ἐδόθη σαφῆς, ἀπερίφραστος, μπαλταδοειδής.

— Γιατί νὰ βγαίνουμε καλλίτεροι; Μήπως ὑπάρχει κοινὸν ἀπαιτητικόν, μὲ ἀξιώσεις μεγαλειτέρας, ποῦ νὰ μᾶς ὠθήσῃ εἰς τελειοποίησιν, ποῦ νὰ ὑπεκκλήσῃ τὸν συναγωνισμὸν καὶ νὰ προκαλέσῃ ἐπομένως τὴν πρόοδον; Τίποτε ἀπὸ αὐτὰ δὲν ἐνδιαφέρουν καὶ μὴ χάνονται. Ὁ κόσμος ἀγοράζει τῆς ἐφημερίδας γιὰ νὰ διαβάσῃ πρῶτα τὴν στήλην τοῦ χρηματιστηρίου. Καὶ ὕστερα, τὸ βράδυ, μετὰ τὸ δείπνον, ἂν τοῦ μείνῃ καιρὸς, νὰ ρίξῃ καὶ μίαν ματιὰ εἰς τὸ λοιπὸν μέρος τοῦ φύλλου.

Ἀπολογίαν δὲν εἰσῆκοναν τ' ἀνωτέρω καὶ μάλιστα ἀπὸ ἐμένα τὸν φρέσκο, τὸν ἀγνοοῦντα τελείως καὶ τὴν Αἴγυπτον καὶ τὸ κοινόν τῆς. Ὁμολογῶ δὲ ἀκόμη ὅτι ἠναγκάσθη κατόπιν καὶ ἐπὶ πολλὴ νὰ παραδεχθῶ ὅσα ἤκουσα καὶ ν' ἀπογοητευθῶ τελείως διὰ τὴν πρόοδον παντός, ὅτι ἀφορᾷ τὸν ἡμερήσιον καὶ τὸν περιοδικὸν τύπον καὶ τοῦς γράφοντας αὐτόν.

Υπήρχε όμως κάτι το όποιον διαρκώς μου έχαλυνε το μυαλό. Αυτό δε το είξευρα από τας Αθήνας. Εγνώριζα δηλ. ότι αι Αθηναϊκαι έφημερίδες είχαν και έχουν ακόμη σημαντικές προσόδους από την εν Αιγύπτω διάδοσίν των. Παρατήρησα δε πάντοτε ότι κάθε συγγραφεύς, κάθε διακεκριμένη πρωτοπικότης εκ του κύκλου των γραφόντων, έκανε και ένα ταξείδακι εις την Αίγυπτον. Και από κανένα δεν ήκουσα ποτέ διατυπούμενον και το ελάχιστον έτσι παράπονον κατά των δημογεών.

Παρηκολούθησα επίσης την κίνησιν του Πρακτορείου των έφημερίδων. Και εύρον ότι ή κυκλοφορία των Αθηναϊκών φύλλων είνε σημαντική, αφ' εϋ εις την Αλεξάνδρεια μόνον πωλούνται τέσσαρες χιλιάδες φύλλων την έδομαδα, κατ' μέσον όρον.

Και επειδή με τον νουν εύρεθηκε ή θεότης, όπως λέγει και το λαϊκόν λόγιον, εύρηκα και εγώ ως συμπεέρασμα όλων αυτών των δεδομένων ότι στραβή ιδέα επικρατεί διά το ανά την Αίγυπτον κοινόν επί του κεφαλαίου αυτού.

Διότι αφ' ού διαβάξει με άπληστίαν τας αθηναϊκάς έφημερίδας και τα περιοδικά και άγοράζει προθύμως τα προϊόντα της Έλληνικής φιλολογίας που του φουρνίζουν κάθε λέγο από την πρωτεύουσάν, γιατί παρακαλώ να μη διαβάσει και να μην υποστηρίξη την έντοπίαν—ας το πούμε έτσι—παράγωγη, εφ' όσον αυτή είνε εφάμιλλος προς την άλλην;

Χωρίς να λογαριάσω και την άλλην σκέψιν, επειδή ήμπορεί να θεωρηθή τολμηρά. "Οτι τα αναγινώσκοντα κοινά δεν γεννώνται αλλά δημιουργούνται από τας εθνικότητας. Μήπως τάχα πρό δεκαπενταετίας εις την Ελλάδα υπήρχε το κοινόν το όποιον υπάρχει σήμερα και ή λογογραφία και ή δημοσιογραφία εύρίσκειτο εις το ύψος το όποιον εύρίσκειται σήμερα;

Ερωτήσατε όσους έζησαν πρό δεκαπενταετίας εις τας Αθήνας, ανακατευμένοι εις την ζωήν των γραμμάτων, και θα ιδήτε τι θα σας ειπουν. "Ηρκεσαν όμως να εύρεθουν πέντε-δέκα άνθρωποι με θέλησιν προς δράσιν, οι όποιοι να εγκαταλείψουν την πεπατημένην, κατορθώσαντες ούτω και να προαγάγουν και να προαχθουν.

Αυτό λοιπόν ακριβώς συμβαίνει και εδώ σήμερα. Προχωρούμεν επί της οδού της άποτελούσης αναχρονισμού δια τον παγκόσμιον τύπον, αφ' ού την εύρηκαμεν έτοιμην χωρίς δυσκολίας και χωρίς εμπόδια. Ελάχισται δε είνε αι εξαίρεσεις που ήμπορούν να σημειωθουν, άνδρών που ήθέλησαν να κάμουν κάτι περισσότερο, κάτι καλλίτερον, κάτι τελειότερον. Και αυτοί όμως το αφήσαν οι πλείστοι στην μέση, δια πολλούς και διαφόρους λόγους εκ των οποίων κυριώτεροι κατ' έμε είνε ή έλλειψις συναγωνισμού ή ή επίδοσις εις άλλας ασχολίας μάλλον πεζάς ίσως, πάντως όμως περισσότερο προσοδοφόρους.

Τι πταίει επομένως το κοινόν, το milieu, όπως το

ονομάζομεν; Του παρουσιάσαμεν μέχρι σήμερα τίποτε το καλόν το όποιον περιεφρόνησε και παρημελήσε και το αφήκε να καταρρεύσει; "Οχι, βεβαίως. Και μου φαίνεται ότι αντί να κατηγορούμεν είμεθα ήμεεις οι άξιοκατηγόρητοι, κατά των οποίων ο κόσμος έχει να διατυπώση δίκαια παράπονα δια την προσβολήν που κάμνομεν εις την αντίληψιν και την αισθητικήν του. "Ομολογώ δε ότι έρχονται σιγμαί καθ' ας άπορώ πώς μας άνέχεται ακόμη με τέτοια χάγια και δεν μας καταδικάζει εις τον δι' ατιτίας θάνατον.

Εις όλα αυτά υπάρχουν βεβαίως και αι αντίρρήσεις, αι όποϊαι θα σας ειπουν ότι δια να προαχθῆ και να έξυψωθῆ εις περιωπήν το έπάγγελμα οφείλει να υποβληθῆ εις κόπους και θυσίας και δημιουργίας αι όποϊαι ίσως δεν θα είνε δυνατόν ν' αντιμετωπισθουν από τας προσόδους που ήμπορεί να δώση ή εξάπλωσις και ή κυκλοφορία. Αυτό δεν το συζητώ, αν και μου φαίνεται ότι δεν είνε σωστό καθ' ολοκληρίαν. Επιμένω όμως εις το ότι ήμπορούσε να γίνεται κάτι περισσότερο από εκείνο το όποιον μέχρι σήμερα γίνεται.

Επῆρα όμως παρατηρώ τον κατήφορον και κινδυνεύω να εκληφθώ ως θέλων να κυνηριάσω άλλους ή να έξάρω την αξίαν μου. Παρακαλώ να μη φαντασθῆ κανείς τέτοιο πράγμα και διαβεβαιώ ότι πάντοτε έσυνειθισα να τάσσω τον έαυτόν μου εις την θέσιν του, ή όποια και διά την εν Αιγύπτω δημοσιογραφίαν δεν άνάγεται εις την πρώτην γραμμήν. "Οσα παρέθηκα ανώτερω είνε γνώμαι ήχι ανθρώπου ανήκοντος εις το έπάγγελμα, αλλά προσώπου αντιπροσωπεύοντος με αυτάς τας σκέψεις και άλλου κόσμου. Εις αυτό δε πολύ φοβούμαι ότι δεν θα εύρεθῆ κανείς να με διαψεύση.

Ενδιαφέρομαι από διττής άπόψεως δια την παρ' ήμιν πρόδοον του τύπου. Και ως. . . επαγγελματίας και ως άτομον. Διά τούτο μετά στοργής παρακολουθώ την δράσιν των ευγενών νέων που ίδρυσαν και διευθύνουν το παρόν περιοδικόν και με αληθινήν εκτίμησιν παρατηρώ τας προσπάθειάς και τους κόπους που καταβάλλουν δια να το καταστήσουν επαινετόν δείγμα της εν Αιγύπτω φιλολογικής κινήσεως.

Δεν θέλω ούτε να τους επαινέσω ούτε να τους κολακεύσω με όσα γράφω περι αυτών. Τους διαβεβαιώ όμως με τον έπισημότερον τρόπον ότι ή εύγενής ιδέα των και αι ακατάβλητοι μέριμναι των δίδουν ένα ζηλευτόν παράδειγμα, μίαν ώθησιν προς τα πρότω την όποιαν θα είνε ευτυχείς εάν κατορθώσουν να επιτελέσουν πρώτοι αυτοί, γενόμενοι σκαπανείς μιας διαπλάσεως, μιας νέας ζωής, όπως και ο τίτλος που εξέλεξαν δια το περιοδικόν λέγει τόσο προσφυώς και καταλλήλως.

Η αύξησις της ύλης του άποτελει εν επί πλέον βήμα εις την δύσκολον προς τα πρόσω πορείαν. Το όποιον όμως συντελέσθη ήδη. Και αυτό μου δίδει το δικαίωμα

να ελπίζω ότι καθ' έναστην τελειοποιούμενον και εκκαϊόν τον ζήλον και τον φθόνον ακόμη θα κατορθώση σιγά σιγά να γίνη το παλλαδίον των γραφόντων της Αιγύπτου και ο πρόσκοπος που θ' αναγγείλη την ανατολήν και άλλων έργων και άλλων περιοδικών, τα ίποια δεν θα τολμήσουν βεβαίως να ξεμυτίσουν, εφ' όσον δεν θα είνε αν ήχι καλλίτερα, εφάμιλλα τουλάχιστον προς αυτό.

Θα είνε δε και τούτο μόνον ένα μέγα κέρδος και δια την πρόδοον του τύπου και δια την καλλιέργειαν της φιλολογικής κινήσεως και δια τους γραφόντας και δια τους διαβάζοντας οι όποιοι ουτε γυρίζουν σήμερα να μας κυττάζουν.

Δ. ΜΟΣΧΟΝΑΣ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Τα θεατρικά των Αθηνών εύρίσκονται εις την περιδοον της μεσοβασιλείας μεταξ' ηπαίθρου και έστεγασμένου, αναλόγως της έπισεικίας του εκπεφυλισμένου άττικού ούρανον.

Η «Νέα Σκηνή» άποσυνθεσισα έλαβε μορφήν περιπλανωμένου Ίουδαίου, οι δε μύσται καθήντησαν αληθώς σκηνίται, και ούτως άπαντῶμεν ένθεν μέν την Κυβέλλην και τον Μυράτ, εκείθεν τον Χρυσομάλλην και Ασπενιώτην, εκείσε δε τον Λέοντα Παπαγεωργίου κτλ. Έκαστος ήθέλησε να θέση υπό δοκιμήν την προσωπικότητά του. Τις ο νικητής; πιστεύω ότι μόνος ο άλλανθαστος Ταμίας του θεάτρου θα είναι εις κατάστασιν να άνακηρύξη.

Ο Οικονόμου και αυτός κάπου έστεγάσθη με τηματικην και κάπως ατομικην ιδιότητα διευθυντοϋ Βασιλικού θιάσου. Δεν δυνάμεθα υπό τοιούτους όρους να τον συγχαρώμεν με όλα τα καλά άποτελέσματα και τας επιτυχίας του. Η θέσις του είναι λεπτή και δύσκολος δεν πρέπει δε να πωλή πρωτοτόκια αντι πινακίου φακής. Ας ακεφθῆ καλώς και θα μας δώση δίκαιον.

Μόνον πρό εϋπροσώπου θεάτρου θα ήτο λυσιστελής να παρησιάζετο ολόκληρος ο Βασιλικός θιάσος και να συνεχρητίζετο έπωφελώς με τον πολύν κόσμον.

Ο αιώνας Castellano εύρηκε κατά το δη λεγόμενον τον μήνα που τρέφει τους ένδακα! μεταφέρει από θεάτρου εις θεάτρον ως άλλος Barnom τους πολυτήμονας υπηκόους του και φαίνεται να έχη πολυ succès εξ' όσων παρά του μοναδικού μας Σουρη διαπυνηθάνομενοι μανθάνομεν.

Την χειμερινήν θεατρικήν κίνησιν των Αθηνών θα μεταδώσωμεν εις τους αναγνώστας της «Νέας Ζωής» προσεχώς.

Μετά πολυώδυνον νόσον εξεμέτρησε το ζήν εις συμπαθητικώτατος άσθενής δια το Πανελλήνιον «ο Μελοδραματικός Έλληνικός θιάσος». Μας το άνήγγειλε μετά συντριβής καρδιάς εκείνος όστις κυριολεκτικώς έπυσαν αίμα εις την νοσηλείαν και εις την συντήρησιν του τοσοδον προσφιλοϋς αυτοϋ όνειρου, ο ΝΙΟΝΙΟΣ Λαυραγκας.

Αυστηρως έπηλήθευσε η άρνητική πεποίθησις μας ότι εις μάτην προσεπάθουν να μας φανατίσωσι περί του θανατοϋ της συγκροτήσεως Έλληνικού μελοδραματος άστέγου και πλανοδίου. Και ήδη μίαν ευχήν πρό του φερέτρου τοιούτου νεκροϋ άποστίνομεν προς τον θεον Διόλλωνα: Να μη ήναι λήθαργος αυτήν την φώραν αλλά όριστικός ο θάνατος, αν δαν πρόκηται εκ της

τέφρας του να αναγεννηθῆ ακμαιότερος και εϋπροσωπότερος. Γένοϊτο! . . .

Μετα χαράς άπειρορίστου μανθάνομεν από τα έπίσημα ιταλικά φύλλα την θριαμβευτικήν επιτυχίαν του Σαμάρα με το νέον του μελοδραμα την Mademoiselle de Belle Isle. Περι του έργου αρκετά εξέθεσασμεν εις το παρελθόν φυλλάδιον της «Νέας Ζωής» μεθ' ύπερηφανίας ότι ήγηραμεν οι πρώτοι σαλπικται διασαλπίσαντες τα Έλληνικά ταυτα νικητήρια.

Το έργον εδόθη με λαμπράν εκτέλεσιν από τους άειδούς κυρίας Carelli και D'Arneiro και τους κυρίους Renaud και Schiavazzi εις το Λυρικόν θεάτρον του Lonzogno εν Μιλάνω.

Είθε ή επιτυχία αυτη να ήναι ή άπαρχή και ή πρώτη δάφνη εκ της ισρας παγκοσμίου Αλτσεως ή στέψασα το μέτωπον του έμπνευσμένου καλλιτέχνου προς όξαν του και όξαν της μικρας μόν αλλά και τόσοσ άκριθής μας Πατρίδος!

Εις το Λυρικόν θεάτρον του Μιλάνου διδεται επί του παρόντος η Ζαζα του Leoncavallo ο Andrea Chenier του Giordano.

Εις το αυτό θεάτρον εδόθη και το νέον μελοδραμα Editha του συνθέτου Carbonieri άλλ' άπέτυχε, αναμένεται δε προσεχώς η Mademoiselle de Belle Isle του ιδιικού μας Σαμάρα.

Το Dal-Verme της αυτης πόλεως ήνοιξεν ήδη την φθινοπωρινήν του περιδοον με το μελοδραμα Damnation de Faus του Berlioz, εις δε το θεάτρον κωμωδίας Manzoni αναμένεται ως νωτερισμός το έργον του Picard «Η νεοϋτις».

Εις την Νέαν Γόρκην την 12 τρέχοντος θα γείνουν τα άποκαλυπτήρια του αδριάντος του Βέρθη εις μίαν από τας κεντρικώτερας πλατείας. Το μνημειον άνηγήθητή ή πρωτοβουλιζ της άρχαιοτέρας εκει Ιταλικής έφημερίδος η «Ιταλο Αμερικανική Πρόοδος». Το έργον είναι του γλύπτου Pasquale Civetelli παρίσταται δε ο Βέρδης εν μέσφ τεσσαρων άλληγοριών παρισταουσων τέσασαρά του έργα. Η Ιταλική Κυβέρνησις άπέστειλεν εν θεωρηκτόν όπως προσδώση εθνικώτεραν χροιάν εις τα άποκαλυπτήρια ταυτα.

Εις την Πητρούπολιν μεθ' όλην την τρομοκρατίαν ήτις βασιλεύει ήνοιξε το Αυτοκρατορικόν θεάτρον με το μελοδραμα Η Ζωη δια τον Τσάρον του Glinka θα άκολουθήσωσιν ο Rigoletto του Verdi, Russlan et Ludmila του Glinka, Sanson et Dalila του Saint Saëns, Neron του Roubinstein και Mazeppa του Tchaikovsky.

Εις την αίθουσαν των συναυλιών εν τη εκθεσει του Μιλάνου έγινετο παρέλασις όλων των μουσικων προσωπικότητων και μεγάλων διευθυντων ορχήστρας. Πρώτος όλων ήλθεν ο Στράυς υπό την διττήν του ιδιότητα και ως μουσικός συνθέτης και ως Maestro di Capella.

Τη προσεφέρθησαν πολύτιμα ενθήμια και εν τιμητικόν δειπνον όπου εξ' όνόματος της φιλοξενουσης Ιταλίας τον προσεφώνησεν ο Gabrielle d'Annunzio και όστις τον παρέβαλε προς τους καλοϋς του Έλληνας τους άθλητάς του ώραίου και καλοϋ του περιπύστου αρχαίου Διονυσιακού θεάτρου.

Ο γνωστός δραματοουργός Marco Praga άποπερατάνει εν Αγγλίζ εν νέον του έργον «Η δοθείσα ύπόσχεσις».

Μέγαν ένθουσιασμόν προέκάλεσαν το δράμα Knut-Herre του Bjornson, όστις ήδη κρίνεται παρ' όλων των συμπατριωτων του Νορβηγών ως διάδοχος του Ίφεν.

Εις το θεάτρον Renaissance των Παρισίων θα αναδιδασθῆ προσεχώς εν νέον έργον του Jean Richepin και Eugene Delmoder.

Ἡ περιώνυμος Σάρρα Βερνάρτ προετοιμάζει τὸ θέατρον τῆς μετὰ τὴν Sainte Therèse τοῦ Catulle Mendès καὶ τοὺς Quatre Bouffons τοῦ Zamacois.

Ὁ Rudolph Arouson Ἀμερικανὸς ἱμπρεζάριος ἀναγγέλλει τὴν ἀνακάλυψιν νέου λυρικοῦ ἀστῆρος μετὰ τὴν δεξασεάτιδα κόρην Viviana Fidellé.

Εἰς τὴν Αἴα τῆς Ὀλλανδίας εορτάζεται πανηγυρικώτατα ἡ τριακοσιοστὴ ἐπέτειος τοῦ μεγάλου Rembrandt.

Ὁ παραγωγικώτατος Ριχάρδος Στράους μετὰ τὸ τελευταῖον τοῦ ἔργου Salomé περατώνει ἤδη τὴν Ἠλέκτραν.

Τὸ τελευταῖον λυρικὸν ἔργον Goldmark « Διήγημα χειμῶνος » θά δοθῇ διὰ πρώτην φοράν εἰς τὸ βασιλικὸν θέατρον τῆς Βουδαπέστης.

Κ...ρακοσυλλέκτης...Ν.

ΝΕΑ ΖΩΗ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΤΕΧΝΑΙ

Πολιτικαὶ καὶ δικανικαὶ μελέται τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος.

ὑπὸ τὸν ἄνω τίτλον ὁ κ. Gustave Glotz, καθηγητὴς τῆς ἱστορίας ἐν τῷ Δυκεῖν Louis-le-Grand ἐδημοσίευσεν ἔργον ἐκ τῶν τὰ μάλιστ' ἐνδιαφερόντων ἐπιζητημάτων ἐκ τῶν ὀλίγων γνωστῶν τοῦ ἀρχαίου πολιτισμοῦ τῆς Ἑλλάδος. Ἐάν τὰ ἑλληνικά γράμματα καὶ αἱ τέχναι, ἐάν ἡ φιλοσοφία τῶν Ἑλλήνων κατὰ βάθος ἐμελετήθησαν ὑπο πάσας αὐτῶν τὰς ὁψεις ὑπο τῶν νεωτέρων σοφῶν καὶ πεπαιδευμένων ἢ Ἑλληνικῆ οἰκονομία μέχρι σήμερον παρημελήθη, παρεγνωρίσθη, ἐπεσκιάσθη, δύναται τις νὰ εἴπῃ, ὑπο τοῦ μεγαλοπρεποῦς οἰκοδομήματος, το ὁλοῖον κατέλιπον εἰς ἡμᾶς οἱ τῆς Ρώμης νομομαθεῖς

Ὁ κ. Gustave ἐξανίσταται ἐναντίον τῆς ἀδιαφορίας ταύτης ἀποσεικνύει ὅτι οἱ Ἕλληνικοὶ νόμοι εἰναι ἐκόλλησις τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος οὐκ κατωτέρα κατὰ τὴν σπουδαιότητα καὶ τὴν τελειότητα πρὸς τὰ ἄλλα προϊόντα τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς. Αἱ μελέται αὗται, φαινομενικῶς ἀσύνοητοι, τείνουσιν ἐν τῷ συνόλω νὰ καταδείξωσι τὰς διαφορὰς φάσεις τοῦ πολιτειακοῦ καὶ δικανικοῦ βίου τῆς Ἑλλάδος παρουσιάζουσιν τοὺς θεσμοὺς, ὡς φαίνονται εἰς τὴν ὀριστικὴν αὐτῶν μορφήν καὶ τὴν μακρὰν ἐξέλιξιν τὴν ὁποῖαν ὑπέστησαν μέχρι τῆς τελείας διαπλάσεως αὐτῶν.

Συνοπτικῶς ἀναφέροντες τινὰς τῶν μελετῶν. Ἐν τῇ πρώτῃ πραγματεύεται περὶ τῆς θρησκείας καὶ τοῦ ποινικοῦ δικαίου, εἰς τὴν β' περὶ θεοδικίας, ἐν ἄλλῃ περὶ τοῦ ὅρκου, τῶν νέων... περὶ τῶν ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων κτλ. κτλ.

Ὁ κ. Gustave ἐν ἐπιλογῇ ἀποδεικνύει τὴν ἀφῆλειαν τὴν ὁποῖαν αἱ σύγχρονοι πολιτείαί δύνανται νὰ εὔρωσι παρακάμπτοισι ἐνίοτε τὸ ἀκαμπτον ρωμαϊκὸν δικαίον, τὸ αὐστηρὸν, τὸ δεσμευμένον

ὑπὸ τῶν τύπων καὶ τῶν θρησκευτικῶν καὶ αυτοκρατορικῶν κανόνων « pour se retremper dans un droit vivant, libre, ailé, cordial, où la justice s' emeut et prend le nom d'humanité.

(L'Hellenisme).

ΝΕΑ ΖΩΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ

Θέρμανσις λεβήτων ἀνευ θερμοστώδων. — Ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν προσπαθοῦσιν, ἐν τῇ βιομηχανίᾳ, νὰ ἀντικαταστήσωσι τοὺς θερμοστας τῶν λεβήτων διὰ μηχανῶν. Πρὸς τοῦτο ἀρκεὶ νὰ προσκομισθῇ ὁ ἀνθραξ εἰς χροῖον, ὑφ' ᾧ ἄν αυτομάτως, νὰ μεταδίδεται εἰς τὴν ἐστίαν, κατὰ τὰς ἀνάγκας αὐτῶν. Ἄλλως οὐ καταβαλοῦσι σὺν τῷ χρόνῳ περισσότερας προσπάθειας, πρὸς κατάργησιν τοῦ ἔργατου, οὐτίνως ἢ ὑπηρεσία εἰναι οὐλομένη καὶ ἀσάβητος. Ἐν τούτοις πολλοὶ βιομήχανοι, οἰερωτῶνται, ἐτι καὶ σήμερον, ἂν πραγματικῶς ἢ μηχανικῶς θέρμανσις εἰναι ἀσύμβατος. Πρὸς διαφορισμὸν αὐτῶν ἀπαντῶμεν, ὅτι σήμερον οἱ αὐτομάτως θερμαινόμενοι λεβήτες παρουσιάζουσιν ἀθροιστικὴν δύναμιν πολλῶν ἐκτομμυρίων ἵππων.

Οἱ ἀρμόδιοι μηχανικοὶ ὁμολογοῦσιν ὅτι ἡ νέα θέρμανσις, ὑπο οικονομικὴν προπαντός ἐπισημνῶν εἰναι πολὺ ἀνωτέρα τῆς διὰ χειρῶν θέρμανσεως. Ἐν τῇ θέρμανσιν τῶν ατμολεβήτων, ἡ ἀτομικὴ ἐπιρροῆσις τοῦ θερμοστοῦ εἰναι οὐλομένη, ἀφ' οὗ τὰ ἀποτελέσματα συναντῶνται, ἀναλογως τῆς ἀξίας τοῦ ἔργατου, νὰ παραλαβῶσιν ὑπο μέσον ὅρον 15 ο/ο. Οὕτω καλὸς μεν θερμοστέρας δύναται νὰ παραγαγῇ μετ' 1 χ.γ. ἄνθρακος 3 χ.γ. ἀτμοῦ κακοῦ δὲ μόνον 7 χ.γ. 4. Ἡ διαφορά μεταξὺ τῶν δύο διατιμῶσεων ἀνερχεται εἰς 22 ο/ο.

Διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ τὸ ἀνώτατον ὅρον τῆς θέρμανσεως, το πῦρ πρέπει νὰ εἰναι παντοῦ ἐντὸς καὶ κανονικόν, ἡ εσχάρα καθαρά καὶ τὸ ἀνοίγημα τῆς σποδοδοχῆς καλῶς κεκανονισμένον, οὕτως ὥστε νὰ διέρχηται μεγίστη ποσότης ἀέρος εὐθὺς μετὰ τὸ φόρτωμα. Τοῦτο δὲν ἐπιτυγχάνεται μετὰ τὸν πρῶτον τυχόντα θερμοστέραν. Ἐν ᾧ ἡ ἀκρίβεια τῆς πορείας τῆς ἐστίας ἐξασφαλίζεται καλύτερον διὰ τοῦ αὐτομάτου μηχανήματος.

Πρέπει πρὸς τοῦτοις νὰ λαβῶμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι κατὰ τὴν χειροκίνητον θέρμανσιν, ὅταν ὁ ἐργάτης φορτῶναι τὴν ἐσχάραν, τῆς διοχετευομένης ποσότητος τοῦ ἀέρος παραμενοῦσας τῆς αὐτῆς, παράγεται, κατ' ἀνάγκην, ὀξείδιον τοῦ ἄνθρακος ἐπιτινα χρόνον ὅθεν ἀπώλεια θερμογόνου. Καὶ ἐπειδὴ ἡ ἀπώλεια αὕτη παρατηρεῖται εἰς ἕκαστον φόρτωμα τῆς ἐσχάρας, εἰς τὸ τέλος τῆς ἡμέρας συμποσυνμένη καθίσταται σημαντικὴ. Τοῦναντίον ἐάν ἡ διοχέτευσις τοῦ ἀέρος εἰναι κεκανονισμένη κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ παραγῆται μετὰ τὸ φόρτωμα μόνον ἀνθρακικὸν ὀξύ, τότε διέρχεται ἄνευ ὑπερ τοῦ δέον, κατὰ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον καὶ μέρος τῆς θερμότητος χάνεται ἀνοφελῶς μετὰ τοῦ παραγομένου ἀερίου. Πάντα ταῦτα ἀποφεύ-

γομεν ἐκτελοῦντες τὸ φόρτωμα διὰ μηχανικῶν μέσων. Πρέπει ἐπίσης ἡ διαφορά τῆς θερμοκρασίας τοῦ θερμανθρομένου ὕδατος καὶ τῆς ἐστίας νὰ εἰναι ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλύτερα, διότι ἡ μεταδοσις τῆς θερμότητος ποικίλλει ὡς τὸ τετράγωνον τῆς διαφορᾶς ταύτης. Διὰ τοῦτο οφείλομεν νὰ μὴ θέτωμεν εἰς ἔργον παρὰ τὸν ὅγκον τοῦ ὕδατος τὸν ἀπολύτως ἀναγκαῖον. Διὰ μηχανικῆς μόνον κινήσεως διανέμεται καλῶς ὁ ἀναγκαῖος ἄνευ εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς ἐστίας.

Ἐνεκα τῶν λόγων τούτων διὰ τῆς χρήσεως μηχανῶν προκύπτει οἰκονομίη εἰς τὰ ἐξοδα τῆς ἐγκαταστάσεως ποικίλλουσα ἀναλόγως τῶν ἐργοστασίων μεταξὺ 25 καὶ 200 ο/ο.

Μία τῶν σπουδαιοτάτων ἐταιριῶν τῶν γαλιανθράκων ἐν Οὐαλλίᾳ ἡ Clamorgan Coal Company παρήγαγε 2720 χ.γ. ἀτμοῦ διὰ τῆς διὰ τῶν χειρῶν θέρμανσεως καὶ ἐν τῷ αὐτῷ λέβητι, θερμενομένη μηχανικῶς, 3600 καὶ 5000 χ.γ. ἐξ οἰουδῦποτε ἀνθρακος. Ἐν ἄλλῳ ἐργοστασίῳ, ἐν τῷ Arlesbey Portland Cement Works, τὰ λυθθέντα συγκροτικὰ ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν τὰ ἐξῆς: θέρμανσις διὰ τῶν χειρῶν 6,31 χ.γ. ἀτμοῦ ἐξ ἐκάστου χιλιogramμου καυσίμου ἕλης. Θέρμανσις μηχανικῶς 7,09 χ.γ.

Ἡ ἀποκύπτουσα οἰκονομίη ὑπολογίζεται εἰς 0,79 φράγκα διὰ 1000 λίτρα διατηρηζομένου ὕδατος, τοῦθ' ὅπερ διὰ 50000 λίτρα καθ' ἐκάστην ἡμέραν ὁκτώωρον κατὰ μέσον ὅρον, μᾶς κἀμνει 85 φράγκα. Εἶναι περιττὸν νὰ ἀναφέρωμεν καὶ ἄλλα παραδείγματα ἡ μέθοδος αὕτη διαδίδεται εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ Ἀμερικὴν. Κρίνομεν ὀφελήμον νὰ τὴν ὑποδείξωμεν εἰς τοὺς βιομηχάνους μας πρὸς ὀφελὸς τῶν.

* *

Ἡ Ἰαπωνικὴ Λάκα. — Οἱ κ. κ. Tschirch καὶ B. Stevens ἐξεπλόνθησαν πλήρεις ἐπὶ τῆς Ἰαπωνικῆς Λάκας μελέτας. Ἐκ ταύτης ἐρανεζόμεθα τὰς ἐπομένους λεπτομερείας.

Ἐπιστεῦτε ὅτι ἡ βιομηχανία τῆς λάκας ἦτο γνωστὴ εἰς τοὺς Ἰάπωνας ἀπὸ τοῦ III αἰῶνος, ἐν τούτοις μετὰ τὸν πρῶτον ἐναντίον τῆς Κορέας πόλεμον κατὰ τὸν XII αἰῶνα ἔλαβε μεγάλην σπουδαιότητα.

Τὰ κυριώτερα πλεονεκτήματα τὰ ὁποῖα χαρακτηρίζουσι τὴν Ἰαπωνικὴν λάκαν, μεταξὺ τῶν ἄλλων, εἰναι ἡ μεγάλη αὐτῆς σκληρότης, καὶ ἡ σχετικὴ ἀντοχή αὐτῆς, ἡ ἐπιπλέον διατήρησις τῆς στιλπνότητος καὶ ἡ μεγάλη ἀδρανεία εἰς τὰ πλεῖστα τῶν στοιχείων, ὡς εἰς τὸ ὕδωρ, οἶνον, πνεῦμα, αἰθέρα, ἀλκάλια, ὀξέα καὶ διαλύσεις ἁλάτων. Ἐν τούτοις πυκνὴ διάλυσις νιτροπροσβάλλει αὐτὴν. Διὰ τῶν ἰδιοτήτων τούτων τὰ ἐξ Ἰαπωνικῆς λάκας ἀντικείμενα τὰ γνωστά ὑπὸ τὰ ὀνόματα Nuri-mono καὶ Urushi-saika ὑπερέχουσι πάντα τὰ ἄλλα καὶ δύνανται εὐκόλως νὰ ἀνογνωρισθῶσι.

Ἡ Ἰαπωνικὴ λάκα ἐξάγεται ἐκ τοῦ φυτοῦ Rhus vernicifera (Urushi-noki) τὸ ὅποιον εἰναι αὐτοφύεος τῶν Ἰνδιῶν καὶ τῆς Ἰαπωνίας κηπεύεται δὲ ἐν Σινικῇ καὶ Ἰαπωνίᾳ ἐν δὲ τῇ Εὐρώπῃ χρησιμοποιεῖται ὡς φυτὸν ὀστολισμοῦ. Αἱ μεγαλύτεραι φυτεῖαι ἀπαντῶσιν εἰς τὸ Honds (κοιλιάδα τοῦ Tawedi-Gawa εἰς τὸ Aïdju καὶ ἀλλαχοῦ. Αἱ δὲ ἐκ τοῦ Yoshino καὶ Famato προερχόμεναι λάκαι λίαν ἐκτιμῶνται.

Ἡ παρακέντησις τῶν δένδρων κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θεροῦ, ἀπὸ Ἀπριλίου μέχρι Ὀκτωβρίου, ἢ κατὰ τὸ ἔαρ προερχομένη οὐδία εἰναι ρευστοτέρα τῆς κατὰ τὸ φθινόπωρον συλλεγομένης, τὸ δὲ ἀριστόν προϊόν εἰναι τὸ ἐν μέσῳ θερεὶ συλλεγομένον. Παρακεντίζονται δὲ δένδρα 9 καὶ 10 ἐτῶν ὀπανίως.

τάτα δὲ νεώτερα. Τὰ ἐν χρήσει ὄργανα εἰναι διάφορα: ὁ ἐργάτης, ὁ ὁποῖος ἔχει 600 εἰς 1000 δένδρα καλύπτει διὰ χειροκτιῶν τὰς χεῖρας, αἱ παρακεντήσεις γίνονται ἐπὶ τῶν δύο πλευρῶν τοῦ κορμοῦ εἰς ἀπόστασιν 15 εἰς 20 ἐ.μ. καὶ ἐπὶ μιᾶς π'ευρᾶς εἰς ἀπόστασιν 30-40 ἐ.μ. μετὰ 4 ἡμέρας ἀπὸ τῆς πρώτης κἀμνουσι καὶ δευτέραν παρακεντήσιν.

Τὸ ἐκ τῆς παρακεντήσεως λαμβανόμενον προϊόν ἔχει χροῶμα κίτρινον φαῖον, λέγεται δὲ Ki-urushi, ἀνώτερον κατὰ ποιότητα εἰναι τὸ ἐκ τῆς βάσεως τοῦ δένδρου καὶ κατὰ τὴν θερμότεραν τοῦ ἔτους ὄραν λαμβανόμενον. Λάκαν δευτέρως ποιότητος ἐξάγουσιν ἐκ τῶν κλάδων ἀφοῦ τεμαχίσωσιν αὐτὰς καὶ θέσωσιν ἐντός θερμοῦ ὕδατος.

Τὴν λάκαν θέτουσιν ἐντός ξυλίνων δοχείων πρὸ τοῦ δὲ σκοπῶσιν αὐτὴν θέτουσιν ἰσχυρὸν ἐλαιωμένον χάρτιν. Τὸ Ki-urushi διατηρεῖται ἀναλλοιώτον ἐπι πολὺν χρόνον ἐν ἀποκλείσει τοῦ ἀέρος τοῦ φωτός καὶ τῆς κίνεως.

Ἀναμυγνύοντες τὴν λάκαν ταύτην μετὰ ἐλαίου, καὶ ἰδίᾳ λιγελαιῖου, χρωμάτων εἰς λεπιοτάτην κόπιν μεταβεβλημένων, μεθ' ἁλάτων, ὀρυκτῶν, χρυσῶν, ἀργύρου, καὶ ἄνθρακος οἱ Ἰάπωνες κατασκευάζουσι τὰς ποικίλας καὶ πολυχρῶμους λάκας τὰς κινούσας τὸν θαυμασμὸν μας.

(La quinzaine coloniale 25 Ἰουνίου 1906 σελ. 365).

Ἀνάβασις εἰς ὕψος 7000 μέτρων. — Ὁ κ. Bullock Workman, κατὰ τι ἐκ Βομβόνης τηλεγράφημα, ἀνιήθεν ἐπὶ τινος κορυφῆς τῆς ὀροσειρᾶς τοῦ Nunkum εἰς τὴν Κασιμίρνιν εἰς ὕψος 7,015 μ. Ἐσκήνωσεν ἐπὶ δύο νύκτας μετὰ τῶν οὔο Ἰταλῶν ὀδηγῶν καὶ τῶν ὑπηρετῶν εἰς ὕψος 6,405 μ. Τοῦτο ἀποτελεῖ τὸ ἐφικτόν (record) τῆς εἰς ὕψος κατασκηνώσεως.

Ἀστεροειδῆς πέραν τοῦ Διός. — Ὁ Καθηγητὴς Max Wol τῆς Heidelberg ἀνεκάλυψε τῇ 22 τοῦ παρελθόντος Φεβρουαρίου ἀστεροειδῆ παρουσιάζοντα μεγάλην σπουδαιότητα. Ἡ τροχιὰ αὐτοῦ ἐκτείνεται πέραν τοῦ Διός, κατὰ τὰς γενομένας ὑπὸ τοῦ Berlich τελευταίου λογισμοῦς ἡ μέση ἀπόστασις τοῦ Διός ἀπὸ τοῦ Ἠλίου οὕσα 5,20 ἢ τοῦ ἀστεροειδοῦς τοῦ κληθέντος προσωρινῶς 1906 T. G. εὐρέθη 5,25. οὔτω δὲ ὁ νεὸς ἀστεροειδῆς εἰναι ὁ μάλιστον ἀπομακρυνόμενος τῶν ἄλλων. Ἡ ἀπόστασις τοῦ ἀφελίου εὐρέθη ἴση πρὸς 6,151 ὑπερβαίνουσα τὴν τοῦ Διός σχεδὸν ὅσον καὶ ἡ Γῆ ἀπὸ τοῦ ἡλίου.

Μνημόσυνον τοῦ Μητροπολίτου Κοριθῶς Φωτίου. — Συγκλητικωτάτη καὶ ἐπιδαπτικωτάτη ἐπιμνημόσυνος τελετὴ ἐγένετο τῇ Κυριακῇ 24 φθίνοντος ὑπο τῆς Α. Θ. Μακαριότητος τοῦ Πατριάρχου ἡμῶν Φωτίου ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ συναπτουργούντος τοῦ Μητροπολίτου Τριπόλεως Θεοφάνους καὶ τοῦ κλήρου πάντων τῶν ἐν τῇ πόλει καὶ τοῖς προαστείσις εὐαγῶν ναῶν. Εἰς τὴν τελετὴν προσῆλθον ὁ Γ. Πρόξενος κ. Σκωτίδης μετὰ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Προξενείου, οἱ Ἐπίτροποι τῆς Κοινότητος, ὁ Κῆθηγητικὸς Σύλλογος, πολλοὶ τῶν προκρίτων καὶ ἄπειρον ἐκκλησίασμα. Κατὰ τὴν ἐπιμνημόσυνον τελετὴν ἀνεπέμφθησαν δεήσεις ὑπὲρ ἐνίσχύσεως τῶν Πανιερωτάτων Μη-

τροπολιτών τῶν διεξαγόντων τῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἐντῆαιματοδρέκτῳ Μακεδονία ἀγῶνα, καὶ ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τοῦ τε Μητροπολίτου Κορινθῶς Φωτίου καὶ τῶν ἐκ τοῦ κλήρου καὶ τοῦ ναοῦ, ἐν πυρὶ καὶ μαχαίρᾳ, ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἀναιρεθέντων ἀδελφῶν ἡμῶν.

Το χριστεπώνυμον ἐκκλησίασμα ἐν μεγάλῃ σιγῇ ἠκροάσατο τὴν ἐπιμνημόσυνον εὐχὴν. Τοσαύτη δὲ ἦτο ἡ συγκίνησις τοῦ Πατριάρχου ὥστε μετὰ κόπου συνεκρατεῖτο, τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ πολλακίς ὑγρανθέντων, ὥστε οὐδὲ λόγον ἐξεφώνησεν ἐπὶ τῇ εὐκαρίᾳ ταύτῃ. Οὕτω ἡ ἐκδηλώσις τοῦ πένθους ἐγένετο ἐκφραστικώτερα. Τὰ κατὰ τὸν βίον τοῦ Ἱεράρχου ἐγένοντο τοῖς πασιγνωστά ἐκ τοῦ ἡμερησίου τύπου. Τοῦτο μόνον προσθέτομεν διὰ τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν ὅτι ὁ ἀοιδίμος Φώτιος μαθαιτεῦον ἐν τῇ κατὰ Χάλκην Θεολογικῇ Σχολῇν τοσαύτην προθυμίαν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν μαθητικῶν αὐτοῦ καθηκόντων καιπρὸς τὴν ἀλήθειαν καὶ εὐσέβειαν ἐδείκνυεν, ὥστε ὑπὸ τῶν συγχρόνων αὐτοῦ φοιτητῶν ἐπώνομάσθη Pius (εὐσέβης).

Εἶπ ἡ μνήμη αὐτοῦ καὶ πάντων τῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος πεσόντων ἀδελφῶν ἡμῶν ἀλητός.

Η Α. Β. Υ. Ο ΠΡΙΓΚΗΨ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ὁ λατρευμένος Ναύτης, ὁ γίγας Πρίγκηψ τῆς Ἑλλάδος Γίγας τὸ ἀνάστημα καὶ γίγας τῶν πατριωτισμῶν. Ὅ ἐπὶ ὀκταετιᾶς μογιῶσας ὑπὲρ ἑνὸς ἐθνικοῦ ἰδεώδους, καὶ ποτισθεὶς μὲ τὴν πικρίαν τῆς διπλωματικῆς ἀναληψείας καὶ τὴν χολὴν τὴν ρεῦσαν ἀπο τῆς ἀσυγνωστός παραγνωρίσει τῶν πόθων καὶ τῶν ὀνείρων του.

Ἄλλοις Πρίγκηψ σήμερον καὶ πάλιν φέρει εἰς τὸ μέτωπον μαζί μὲ τὰς ρυτίδας, ἄς τῷ ἐνεκόλασεν ἡ τοσοῦτον φαινή καὶ πατριωτικὴ ἐν κρήτῃ δρᾶσις του καὶ τὸν στέφανον τὸν ἀτίμητον τῆς ἀγάπης καὶ τῆς τιμῆς τοῦ ἔθνους, οὗτινος ἀπεδείχθη γνήσιον τέκνον καὶ ὑπερασπιστὴς ὑπέρροχος τῶν συμφερόντων καὶ τῶν δικαιωμάτων του.

Ο Χ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΘΡ. ΖΑΪΜΗΣ

Ἐκεῖνος πρὸς ὃν ἀπενίξει σήμερον ἡ πολυπαθὴς Νύμφη τοῦ Αἰγαίου ἐφ' οὗ μετετοπίσε τὴν ἐλπίδα τῆς πραγματώσεως τῶν ἀγιωτέρων πόθων της. Διεκρίθη κατὰ τὴν ἐν Ἑλλάδι πολιτικὴν δρᾶσιν του διὰ τὴν χρηστότητα τοῦ ἤθους καὶ τὴν μετριότητα τῆς πολιτείας του. Το ἀρετοβριθὲς αὐτοῦ τον ὑπέδειξεν ὡς μόνον ἐνδοδειγμένον διὰ νὰ συνελίσκη ἰν καθοδηγήσιν τῆς Κρήτης εἰς τὴν σκολίαν καὶ κινδυνώδη ὁδὸν τῆς ἐθνικῆς αὐτῆς ἀποκαταστάσεως.

Ὁ Ἑλληνισμὸς ἔχει σήμερον ἐστραμμένης ἐπ' αὐτοῦ τὰς ἐλπίδας καὶ τὰ ὄμματα. Πανελλήνιοι εὐχαὶ τῶν συνωδεύουσιν ὑπὲρ κατευοδόσεως τοῦ ἀργαλέου ἀγῶνος ὃν ἀνέλαβεν. Εἶθε νὰ ἐπαυθεύσῃσιν αἱ ἐλπίδες ὁλόν μας καὶ εἶθε νὰ σημειώσῃ αὐτὸς τὴν τελευταίαν περιόδον τοῦ χωρισμοῦ τῆς ἐπιλέκτου κόρης ἀπὸ τῆς ἐνδόξου Μητρός της.

*
*

Γεγονὸς εὐχάριστον διαθρόντων τὴν ἡμετέραν φιλοτιμίαν εἶναι ἡ αἰδία ἐκβασίς τῆς ὑπὸ τῶν τριῶν Σὺλλόγων διοργανωθείσης ἑορτῆς πρὸς ἀνακούφισιν τῶν παθόντων ἀδελφῶν ἡμῶν Ἀγχιαλιτῶν. Ὅ, τι ἐπίσημον, ὅ, τι θαναμαστόν καὶ αἰθεριώδες εἶχε νὰ ἐπιδείξῃ ἡ ἡμετέρα παροικία καὶ ἡ μικτὴ παρευρέθη ἐν τῇ ἑορτῇ εἴτε διὰ νὰ παράσχη τὴν ὑψη-

ροσίαν του εἴτε διὰ νὰ ἐπαυξήσῃ τὰς εἰσπράξεις. Ἐκ τούτων ἐξεκαθαρίσθησαν 650 λ. Αἰγ. αἱ ὁποῖαι ἐδόθησαν εἰς τὴν Κεντρικὴν τῶν Ἑθόνων Ἐπιτροπὴν.

Εὐχαριστοῦμεν πάντας τοὺς καθ' ὁμιανδῆποτε τρόπον συμμετασχόντας εἰς τὴν εὐεργετικὴν ταύτην ἑορτὴν, καί τον εἰς πατριωτικὰ ἔργα πρωτοστάτουντα κ. Α. Ε. Μπενάκιν. Ἰδίᾳ δὲ μυρίας ἀπονέμομεν εὐχαριστίας εἰς τε τὸν Ἑλληνικὸν καὶ τὸν ἕξνον τύπον, ὁ ὁποῖος πάντοτε τὴν ἠθικὴν αὐτοῦ δύναμιν πρὸς ἐπίτευξιν τοιοῦτων εὐεργετικῶν ἔργων πρόθυμον παρέχει.

Ἡμεῖς χαίροντες ἀναγράφομεν καὶ μεθ' ὑπερηφανείας τονίζομεν τοῦτο ὅτι μικροὶ Σὺλλογοὶ μεγάλα κατώρθωσαν.

« ΝΕΑ ΖΩΗ »

Ἡ πρυτανεύουσα τῆς Ἀθηναϊκῆς δημοσιογραφίας ἐφημερὶς « Ἀκρόπολις » ἐν τινι τῶν τελευταίων αὐτῆς φύλλων διατυπώσας ἐξῆς ἐπιεικεῖς κρίσεις διὰ τὴν ἐξέλιξιν τῆς « Ν. Ζωῆς » καὶ τὸν προορισμὸν ὃν αὐτὴ ἐπιδιώκει, ὀφειλομένης εἰς εὐμενῆ ἀνταπόκρισιν τοῦ ἐνταῦθα παρεπιδημούντος ἀρχισυντάκτου αὐτῆς.

Τίς ὁ Σὺλλογος ὁ ἀναφανόμενος μετὰ τοσοῦτου θθένους πρωτοστάτης ἑνὸς τόσοῦ φιλανθρωπικοῦ καὶ πατριωτικοῦ ἔργου.

« Νέα Ζωή »! Εἶναι ἐν ὀνομα τὸ ὁποῖον προξενεῖ βαθεῖαν ἐντύπωσιν εἰς πάντα κουρασθέντα ἀπὸ τὴν ἀνοῦσιον ρουτίαν τοῦ καθημερινοῦ βίου. Φαίνεται, ὅτι ἀνοίγει νέας ὁδοὺς καὶ νέα φῶτα καὶ ὅτι εἰσάγει εἰς νέους κόσμους, νέους ὁρίζοντας.

Καὶ τοιοῦτος προώρισται νὰ ἀποβῇ ὁ Σὺλλογος οὗτος. Ἡ Αἴγυπτος τὸν ἐχρειάζετο. Ἦτο ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον τῆς ἔλεγε καὶ τὸ ὁποῖον νέοι τῆς ἐδώρησαν Αἰ ὄχι ὁ σὺλλογος εἶναι ἀκόμη μικρός. Ὁ σκοπὸς του ὅμως θὰ πραγματοποιηθῇ, διότι οἱ ἰδρυταὶ αὐτοῦ νέοι ἀκόμη, πλὴν μὲ νουν καὶ καρδίαν, γνωρίζουν τι ζητοῦν καὶ ἐννοοῦν νὰ ἐργασθῶν τερασφόρως.

Ἰδρῦθη προ διετίας. Ὁ σκοπὸς αὐτοῦ κατὰ τὸ καταστατικὸν του, εἶναι ἡ πνευματικὴ μόρφωσις καὶ συναδέλφωσις τῶν μελῶν του, ἀλλὰ τὸ πρόγραμμα αὐτοῦ εἶναι εὐρύτερον. Ὀνειρεύονται νὰ καταστήσωσι τοῦτον ἕνα « Πανασσόν » μὲ καλλιμάρμαρον μέγαρον, μὲ αἰθούσας, ὑπο τοὺς θόλους τῶν ὁποίων νὰ καλοῦνται πάντες οἱ ἔχοντες νὰ ἐπιδείξωσι τι εἰς γράμματα, εἰς τέχνας, εἰς ἐπιστήμας, μὲ ἀναγνωστήρια, μὲ βιβλιοθήκας μὲ πᾶν ὅ, τι δύναται νὰ συμβάλῃ πρὸς πραγματοποίησιν μιᾶς νέας ζωῆς, ἀγνώστου ζωῆς ἐν Αἴγυπτῳ. Πρέπει κανεὶς νὰ ἴδῃ τοὺς εὐγενεῖς νέους, τὰ μέλη τῆς « Νέας Ζωῆς » μετὰ πόσης στοργῆς καὶ μετὰ πόσου ζήλου, κατὰ τὰς διαθεσίμους ὥρας συναθροίζονται εἰς τὸ ἀναγνωστήριον αὐτῶν, συζητοῦντες, μελετῶντες ἀναγνώσκοντες. Καὶ ἀπὸ τοῦ τοίχου μίᾳ μεγάλῃ εἰκῶν, ἡ εἰκῶν τοῦ τελευταίου Παλαιολόγου φαίνεται ἐμπνεύουσα αὐτοὺς μὲ τὸ ἀληθὲς πρὸς τὴν πατρίδα αἰσθημα.

Δι' αὐτὸ καὶ πρῶτοι οὗτοι ἐκινήθησαν, ὅπως προσέλθωσιν ἀρωγοὶ εἰς τὰ θύματα τῶν Βουλγάρων. Δι' αὐτὸ ὀφείλεται αὐτοῖς πᾶσα τιμὴ καὶ πᾶσα δόξα καὶ πᾶσα εὐχὴ πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν εὐγενῶν σκοπῶν τῶν.

